

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ

Qaumi Patrika NO.1

ਕਿਸ਼ਕ ਖਰ ਮੈਂ ਸਕਸੇ
ਯਾਦਾ ਪਠਾ ਜਾਨੇ ਕਾਲਾ

Punjabi National Daily

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਮੰਗਲਵਾਰ 26 ਮਈ 2026, 12 ਜੇਠ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ 555 (ਸਵੇ-12) ਮੁੱਲ 3.00 ਰੁਪਏ

R.N.I. No. 39272/81-

ਸੰਪਾਦਕ - ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬੱਬਰ

ਸਾਲ - 44, ਅੰਕ 201,

qpatrika@gmail.com ਫੋਨ : 9971359517 www.qaumipatrika.org

VISIT:
www.qaumipatrika.org
Email: qpatrika@gmail.com

ਦਿਵਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ 'ਚ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 25 ਮਈ। ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿਵਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦਾ ਕਵਰੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਇਲਾਜ,

ਸਰਜਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਖਰਚਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ। ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸ਼ਨ, ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ, ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਪਕਰਣਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਮਹਿੰਗੇ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਕਾਰਨ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਿਵਾਂਗ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫਰੇਮਵਰਕ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੋਬਨਿਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 131 ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ 'ਪਦਮ ਪੁਰਸਕਾਰ', ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁੱਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਸਿਮੀ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 25 ਮਈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁੱਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨੇ ਅੱਜ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤ, ਚਿਕਿਤਸਾ, ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ 131 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਦਮ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਣ, 13 ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਅਤੇ 113 ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਸਨਮਾਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਦਾਕਾਰ ਧਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ ਨੂੰ ਮਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਨਾਗਰਿਕ ਸਨਮਾਨ ਪਦਮ ਵਿਭੂਸ਼ਣ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੁਪਰੀਮ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਖੇਡ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਅਚਾਨਕ ਡਿਪਟੀ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਾਠਕ ਦੇ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਇਜ਼ਾਜ਼ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗਿਆ ਧੁੰਮਾਂ

ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ 25 ਮਈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਹਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਮੁਰਾਦਾਬਾਦ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਡਾਜ਼ਾ ਮਚ ਗਈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬੁੱਝ ਪਾਠਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਦੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਰਨਵੇ 'ਤੇ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਇੰਜਣ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਧੁੰਮਾਂ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਘਟਨਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੁਰੰਤ ਹਰਕਤ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈਆਂ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜਹਾਜ਼ ਰਨਵੇ 'ਤੇ ਹੀ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਕੰਟਰੋਲ ਹੇਠ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਟੀਮ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਖਰਾਬੀ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 9 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵੀ ਲਖਨਊ ਦੇ ਚੌਧਰੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਡਿਪਟੀ ਸੀਐਮ ਐੱਚ ਕੇਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਾਦ ਮੌਰਿਆ ਅਤੇ ਬੁੱਝ ਪਾਠਕ ਦੇਵੇਂ ਕੋਲਕਾਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵੀ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਚਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਨਵੇ 'ਤੇ ਹੀ ਰੋਕਣਾ ਪਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਘੰਟੇ ਤੱਕ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰੋਕੇ ਰਹਿਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਖਰਾਬੀ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਫਲਾਈਟ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਸਕੀ ਸੀ।

'ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੌਰ' 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ': ਸੀ.ਡੀ.ਏ.ਫ. ਅਨਿਲ ਚੌਹਾਨ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਨਵਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 25 ਮਈ। ਚੀਫ਼ ਆਫ਼ ਡਿਫੈਂਸ ਸਟਾਫ਼ ਜਨਰਲ ਅਨਿਲ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਬਲ ਸੈਨਾ, ਜਲ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਿਚਾਲੇ ਆਪਸੀ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਸੈਨਾ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਨਰਲ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਮਾਨਕਸ਼ਾ ਸੈਂਟਰ ਵਿਖੇ ਸਟਾਫ਼ ਹੈਡਕੁਆਰਟਰ ਅਤੇ ਸੈਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਜੂਨੀਅਰ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਅਫਸਰਾਂ, ਹੋਰ ਠੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਕਹੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਏਕੀਕਰਨ, ਆਤਮਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ (ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ)' ਨੂੰ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰ ਕੇ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਹਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤ ਫੌਜੀ ਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਮਰਪਣ, ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਠੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਟਾਫ਼ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਪਣਾਉਣ, ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੈਨਾ ਵਿੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਹੱਲ ਲੱਭਣ। ਜਨਰਲ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਸੰਸਥਾ ਰੱਖਿਆ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੈਨਿਕ ਕੋਮਕਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਨੀਂਹ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਚੁਸਤ, ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਬਣਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਨਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਫੌਜ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਿਤ ਰਹਿਣ, ਜੋ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਰਣਨੀਤਕ ਮਾਹੌਲੇ ਅਤੇ ਉੱਭਰ ਰਹੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਮੂੰਹ-ਤੋੜ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇ।

ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 25 ਮਈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਜਨਤਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੋਢੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲੰਮੇਂ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ NEET-UG 2026 ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਥਿਤ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਅਤੇ ਗੜਬੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਧਰਮਿੰਦਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜੈਰਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹਾਹੂਲ ਗਾਂਧੀ ਵੱਲੋਂ 'ਭਾਰਤ ਜੋੜੋ ਨਿਆਏ ਯਾਤਰਾ' ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੋਢੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ 2024 ਵਿੱਚ 'ਪਬਲਿਕ ਐਂਗਜ਼ਾਮੀਨੇਸ਼ਨ ਐਕਟ' ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 'ਇਤਿਹਾਸਕ' ਦੱਸਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਮੇਸ਼ ਮੁਤਾਬਕ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਉਦੋਂ ਹੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰਥ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੁਣ ਸੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਸੋਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਪਰ ਲੀਕ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ 'ਗੈਂਗ ਪੇਪਰ' ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਬੋਲੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇਸ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਦਾਅ 'ਤੇ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਤੇਜ਼; ਸੰਘ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ

ਕੌਮੀ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਤੇਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬੱਬਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ 25 ਮਈ। ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦੇ ਗਠਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਸੰਗਠਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਵੈਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਗੱਲਬਾਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਨੇ ਸੰਘ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸੰਘ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਕਾਰਜਭਾਰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਪੰਜ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਨਵੀਂ ਟੀਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਪਾਰਟੀ ਜਲਦ ਤੋਂ ਜਲਦ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਟੀਮ ਅਜੇ ਨਾ ਬਣਨ ਕਾਰਨ ਉੱਚੇ ਕਾਰੀ ਉਡੀਕ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਗਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਟੀਮ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਈ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਸਕੇ। ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮੁਹਿੰਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਨੀਲਮ ਮੀਣਾ ਬਣੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਨਵੀਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ; ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਸਕ 25 ਮਈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ 1998 ਬੈਚ ਦੀ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੀਲਮ ਮੀਣਾ ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਨਵਾਂ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ, 25 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਨੀਲਮ ਮੀਣਾ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਪਿਛਲੇ 28 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹ ਫਰਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਖਪਤਕਾਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਗਲੀ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ, ਜਲਪਾਈਗੁੜੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਐਓ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪੇਡੀਥਾਈ, ਮੱਛੀ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵਰਗੇ ਅਹੁਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਮੁੱਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਨੀਲਮ ਮੀਣਾ ਦਾ ਜਨਮ 5 ਫਰਵਰੀ 1970 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਬੀ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਅਤੇ ਐਮ.ਏ. ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਰਗਮ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 2030 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਿਰਵਿਘਨ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ KYC ਨੂੰ ਅੱਪ ਟੂ ਡੇਟ ਰੱਖੋ

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ KYC ਵੇਰਵੇ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁੜ KYC ਲਈ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਘੋਸ਼ਣਾ, ਪੱਤਰ/ਐਨਲਾਈਨ ਬੈਂਕਿੰਗ/ਮੋਬਾਈਲ ਬੈਂਕਿੰਗ/ਏ.ਟੀ.ਐਮ/ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਰਜਿਸਟਰਡ ਆਪਣੇ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ/ਈਮੇਲ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕੋਰਸਪੋਂਡੈਂਟ (BCs) ਰਾਹੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੋ।

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ KYC ਵੇਰਵੇ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਅੱਪਡੇਟ ਕੀਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ: ਆਧਾਰ/ਵੋਟਰ ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ/NREGA ਜੋਬ ਕਾਰਡ/ਭਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ/ਪਾਸਪੋਰਟ/ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਬਾਦੀ ਰਜਿਸਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ।

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਖਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਆਪਣਾ KYC ਅੱਪਡੇਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਦੂਰੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ, <https://rbikehtahai.rbi.org.in/KYC> ਤੇ ਜਾਓ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵਟਸਐਪ ਨੰਬਰ 99990 41935 / 99309 91935

ਜਨ-ਹਿਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀਕਰਤਾ **ਤਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ** RESERVE BANK OF INDIA www.rbi.org.in

ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਆਉਣ : ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ

ਕੌਮੀ ਪੜ੍ਹਕਾ

ਜੈਤੋ 25 ਮਈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੁਨਰ ਸੁਰਜੀਤ) ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਬੁਲਾਰੇ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਜਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਹਰੀਕੇ ਹੱਡਵਰਕਸ ਅਤੇ ਲੁਥਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਇਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਕੋਈ ਸਦੀਵੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼-ਪਸੰਦ ਹੱਲ ਕੱਢ ਸਕੇਗਾ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ 1966 ਤੋਂ ਹੀ ਪੰਜਾਬ, ਰਹਿਮਾਣਾ ਅਤੇ

ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਇਹ ਰੋੜਕਾ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਇਕ ਬੂੰਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਖੁਦ ਨਹਿਰੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭਾਰੀ ਕਿੱਲਤ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਵੀ-ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਸਤਲੁਜ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਅਸਲ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦਾ ਅੰਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੁੜ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦਾ ਵਹਾਅ ਬਹੁਤ

ਘਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਸਿਪਾਹੀ ਮੁਤਾਬਕ ਯਮੁਨਾ ਦੇ

ਪਾਣੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਕ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪੰਜਾਬ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕਈ ਵਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਸੇਕਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੱਤੜੇਕੇ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ

ਪੱਖ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮਸਲੇ ਦੇ ਸਬਾਈ 'ਤੇ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਮਰਥਨ ਮੁੱਲ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਬੁੱਢ-ਬੁੱਢ ਪਾਣੀ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ. ਪੀਰ ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਇੱਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਲੜੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਹਿ ਸਕੇਗਾ।

NAME CHANGE

I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

NAME CHANGE

I Tajinder Kaur W/o Jaspreet Singh Baweja R/o 524/3 Ramjas Road Karol Bagh Delhi -110005 Have Changed My Name To Tajinder Kaur Baweja For All Purpose.

NAME CHANGE

I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE

I Sarve Preet Kaur Kochhar W/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Sarvepreet kaur and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE

I SANJAY KUMAR CHOUDHARY S/o LATE SH. LAXMAN CHAUDHARY Permanent R/o Parsauni Khrodhri, Sitamahi, Bihar-84325 and Presently Residing at Plot No. B-20, Second Floor, Dass Garden, Baprola Vihar, Najafgarh, New Delhi-110043, declare that name of mine has been wrongly written as SANJAY CHOUDHARY in my minor daughter, namely SHIWANGI CHOUDHARY aged 17 years in her 10th class Marksheet. The actual name of mine is SANJAY KUMAR CHOUDHARY, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, S VANITHA W/o No. 148328238 Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/o VILL-SEDRAMPUTTU, PO-SEEDRAMPUTTU, TEH-POLLUR, DIST-THIRUVANNMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA TO VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

NAME CHANGE

I, Sudama Sharma S/O Devi Ram Sharma, R/O A-3/106 - 107, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and he shall hereafter be known as Aayush Sharma.

NAME CHANGE

I, S VANITHA W/o No. 148328238 Rank-HAV/MT Name-RAMESH P R/o VILL-SEDRAMPUTTU, PO-SEEDRAMPUTTU, TEH-POLLUR, DIST-THIRUVANNMALAI, TAMIL NADU-632315, have changed my name from S VANITHA TO VANITHA R for all future purposes vide Affidavit dated 15/07/2025 before Notary Public, Kuppara.

ਟਾਂਡਾ ਦੇ ਮਿਆਣੀ 'ਚ ਕਬਾੜਖਾਨੇ 'ਚ ਲੱਗੀ ਭਿਆਨਕ ਅੱਗ!

ਟਾਂਡਾ ਉੜਮੁੜ 25 ਮਈ। ਮਿਆਣੀ ਦਸੂਰਾ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵਰਾਜ ਨਜ਼ਦੀਕ ਇਕ ਕਬਾੜਖਾਨੇ 'ਤੇ ਬੀੜੀ ਰਾਤ ਦਰਦਨਾਕ ਹੀ ਅੱਗ ਲੱਗ ਗਈ। ਦੇਵਦਿਆਂ ਹੀ ਦੇਵਦਿਆਂ ਅੱਗ ਨੇ ਵਿਕਰਾਲ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਕਬਾੜਖਾਨੇ ਵਿਚ ਪਿਆ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਸੜ ਕੇ ਸੁਆਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਬੀੜੀ ਰਾਤ ਕਰੀਬ ਢਾਈ ਵਜੇ ਲੱਗੀ ਇਸ ਅੱਗ 'ਤੇ ਕਰੀਬ ਚਾਰ ਘੰਟੇ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਉਪਰੰਤ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਕਬਾੜਖਾਨੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਬੂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਵੱਡਾ ਹਾਦਸਾ! ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਬੱਸ 'ਤੇ ਟਿੱਪਰ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ

ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ 25 ਮਈ। ਗੁਜ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਾਮ ਚੁਰਸੀ ਇਲਾਕੇ 'ਚ ਦਰਦਨਾਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਇਕ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਬੱਸ ਅਤੇ ਇਕ ਟਿੱਪਰ ਵਿਚਾਲੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਟੱਕਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਇਸ 12 ਸਕੂਲੀ ਬੱਚੇ ਸ਼ਮਲੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਟੱਕਰ ਵਿੱਚ 5 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਸਿਵਲ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਖ਼ਿਕਸਮਤੀ ਹੀ ਕਿ ਇਸ ਭਿਆਨਕ ਟੱਕਰ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ

NAME CHANGE

I, PRITI DAS D/O DALIP KUMAR residing at D-293 J.J COLONY KHYALA, DELHI-110018 . have changed my name to PRITY DASS for all future purposes.

NAME CHANGE

I, S BHASKARA VIJAY KUMAR residing at-H NO-6-225/6, PADMANABHANAGAR, VENKATAPURAM, NEAR RAMALAYAM, VISAKHAPATNAM, ANDHRA PRADESH-530029, have changed my mother's name from SENAPATHI VENKATA RATNAM to SENAPATHI APPALA RATNAM for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, SWETA RAI BHUTIA Wife of No. 5458488P Rank-NK Name-TSHER-ING BHUTIA Presently residing at VILL-DURPIN GUMBA, PO-KALIMPONG, DISTT-KALIMPONG, WEST BENGAL-734301, have changed my name from SWETA RAI BHUTIA to SWETA RAI for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, DEEPAK KUMAR VERMA S/O PARTAP SINGH resident of H.No.16, Tara Nagar Main Kakrola Road, Kakrola, South West Delhi, Delhi-110076 have changed the name of my minor daughter SHREYA ALIAS SHREYA VERMA aged 13 years, and she shall hereafter be known as SHREYA VERMA.

NAME CHANGE

I hitherto known as SAMEERA SINGH D/O SUDHIR KUMAR SINGH residing at Flat No.E-1058, River Heights, Raj Nagar, Extension, Tower-15, Ghaziabad, U.P.-201001, have changed my name and shall hereafter be known as SAMEERA SINGH AMETHIA.

NAME CHANGE

I, Sushma D/O Shambu Prasad Dharamana W/O Vinod Kumar R/O B-6 Police Colony Mandir Marg New Delhi 110001 Have changed my name to Sushma Badola for all future purposes.

NAME CHANGE

I Swaran Kaur Sawhney W/o Prith Pal Singh R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Changed My Name to Swaran Kaur for all purpose.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, Rahul Vishwakarma S/o H.P. Vishwakarma R/o J-4, Ground Floor Gandhi Market, Mir Dard Road, Mitto Road, Indraprastha, Central Delhi, Delhi-110002 declare that name of mine has been wrongly written as Rahul Kumar Vishwakarma in my minor daughter namely Anika Vishwakarma aged 5 years in his School Records. The actual name of mine is Rahul Vishwakarma.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, INDU CHAUHAN W/O NARENDER SINGH CHAUHAN R/O N-129/11, T. HITS, KHILONA BAGH DIST NORTH WEST DELHI-110009 declare that name of mine has been wrongly written as INDU KANWAR in my minor son namely HARSH VARDHAN SINGH CHAUHAN aged 13 years in his school record and birth certificate No. MCDOLIR - 2211-005020356. The actual name of mine is INDU CHAUHAN which may be amended accordingly

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, CHANDER VEER S/O RAM JI LAL R/O Q-157 Vikas Vihar Uttam Nagar West Delhi Delhi-110059 declare that name of mine has been wrongly written as CHANDER PAL in my minor daughter namely KIRTI aged 15 years in her birth certificate No.MCDOLIR-0110-00425168. The actual name of mine is CHANDER VEER which may be amended accordingly

NAME CHANGE

I, hitherto known as ASHISH KUMAR RATHOR S/O PURAN LAL R/O Q-48, RAJEEV NAGAR BEGUM PUR, NORTH WEST DELHI, DELHI-110086, have changed my name and shall hereafter be known as RAZA AHMED.

NAME CHANGE

It is for general information that I ASHISH KUMAR SINHA S/o KHA-GEN CHANDRA SINHA R/o House No. 67, Alipur Road, Near Kasturi Ram College, Kureni, North West Delhi, Delhi - 110040, declare that name of my wife and my minor Daughter has been wrongly written as PINKI SINHA and ANUGYA SINHA in my minor Daughter namely ANUGYA aged 16 year in her 10th Class Educational Documents. The actual name of my wife and my minor daughter are PINKI KUMARI and ANUGYA, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, BALJEET SINGH S/o GURCHARAN SINGH R/o 12/32, Geeta Colony, East Delhi-110031 declare that name of mine, my wife and my minor daughter has been wrongly written as BALJEET SINGH CHUGH, GURPREET KAUR CHUGH, JASLEEN KALUR and CHUGH in my minor daughter JASLEEN KAUR aged 16 years in her 10th class Educational Documents. The actual name of mine, my wife and my minor daughter are BALJEET SINGH, GURPREET KAUR and JASLEEN KAUR respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, MOGHAL FATHIMA BAIG Wife of JC-335017L Rank-NB/SUB Name-MOGHAL MOHAMMAD BAIG Presently residing at 9-5-5, ANDHRA HIGH SCHOOL, PERAL, ALA HIGH SCHOOL, PERALA, CHIRALA PRAKASAM DISTRICT, ANDHRA PRADESH-523157, have changed my name from MOGHAL FATHIMA BAIG to FATHIMA SHAIK for all future purposes vide Affidavit dated 16/07/2025 before First Class Magistrate, Shillong, Meghalaya.

NAME CHANGE

I, Jugal Kishor S/O Lila Dhar R/o H.No-196 S/F, Kh.No-619/21, Chattr Pur, South Delhi, Delhi-110074 have changed the name of my minor daughter namely Krishna Devi aged 16 years and she shall hereafter be known as Priya.

NAME CHANGE

I hitherto known as Farman S/o Akeel Ahmed R/o B 272/27, Gali No 4, Subhash Mohalla North Ghonda, Garhi Mendu, Bhajan Pura, North East, Delhi-110053 have changed my name and shall hereafter be known as Farman Ahmed

NAME CHANGE

I hitherto known as Afif S/o Manzoor Khan R/o 1/99-C, 4/F, Gali No-5, Guru Harikrishan School Wali Gali, Kabir Nagar, Gokal Pur, North East Delhi, Delhi-110094 have changed my name and shall hereafter be known as Afif Khan.

NAME CHANGE

I hitherto known as Aakash S/o Makaan Singh Rawat R/O 2087/5, Gali No.20, Prem Nagar Patel Nagar, Patel Nagar S.O, Central Delhi, Delhi-110008 have changed my name and shall hereafter be known as Aakash Rawat.

NAME CHANGE

I hitherto known as Sanam Kumari W/o Samrajeev Gupta R/O E-400-D, Block-E, Ashok Nagar, Vasundhara Enclave, East Delhi, Delhi, Delhi-110096 have changed my name and shall hereafter be known as Bhavikshna Yadav.

NAME CHANGE

It is for general information that I, DINDAYAL KAPIL S/o BANWAR LAL KAPIL, R/o RZ-12 G. Gali No. 3, Gandhi Market, New Delhi, West Sagor Pur, South West Delhi, Delhi-110046, declare that name of mine has been wrongly written as DINDAYAL in my PFC No. 03/14/05982/1904. The actual name of mine is DINDAYAL KAPIL, which may be amended accordingly.

PUBLIC NOTICE

It is for general information that I, NIDHI AGGARWAL YADAV D/o VIRENDER KUMAR AGGARWAL, and Ex. Wife of AMIT YADAV, R/o H.No E-12, Haуз Khas, South West Delhi-110016, declare that I also have changed the name of my minor son, namely AAYAN YADAV, aged 16 years and my minor daughter namely ARSHVYA YADAV, aged 13 years and they shall hereafter be known as AAYAN AGGARWAL and ARSHVYA AGGARWAL, respectively, which may be amended accordingly.

NAME CHANGE

I, Sudama Sharma S/O Devi Ram Sharma, R/O A-3/106 - 107, Sector-16 Rohini, Rohini Sector 15, North West Delhi, Delhi - 110089, have changed the name of my minor son namely Yash Sharma aged 15 years and he shall hereafter be known as Aayush Sharma.

NAME CHANGE

I, Taran Preet Singh Kochhar S/o Manpreet Singh Kochhar R/o 10C/80 SFS Flats Green View Apartment Mayapuri Road Hari Nagar West Delhi-110064 Have Change My Given Name Taranpreet Singh and Surname Kochhar for all purpose.

NAME CHANGE

I, Sansara Amrut Narayan father of No.4580889H Rank-Hav Name Sansara Ravindra Amrut residing at Vill. Deolali Prvara, Tehsil - Rahuri, District.Ahlyanagar, Maharashtra - 413716 have changed my name from Sansara Amrut Narayan to Amrut Narayan Sansara vide affidavit dated 15/07/2025 executed before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PULIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, NO-17007475L Rank-NK Name-JITENDRA GANGWAR S/O LATE NIRANJAN LAL GANGWAR R/O WARD NO-11, MOHALLA GYASPUR, NEAR BANGALI BABA MANDIR, BILASPUR, PULIBHIT, UTTAR PRADESH-262201 have changed my minor son's name from DAKSH GANGWAR to YASH GANGWAR for all future purposes vide Affidavit Dated 05/09/2023 before Notary Public, Delhi.

NAME CHANGE

I, ANITA BANSAL W/O PAWAN BANSAL residing at B-504, MAYUR-DHWAJ APARTMENT, I.P EXTN, EAST DELHI-110092 have Change my name to ANITA RANI BANSAL for all future purpose.

PUBLIC NOTICE

I, Jyoti pal W/O Sunil Kumar R/O WZ-125, Village Begumpur, North West Delhi -110086, declare that name of mine has been wrongly written as Jyoti in my minor Daughter Yashika aged 14 years in her school cords and birth certificate no MCDOLR09368299. The actual my name is Jyoti Pal.

NAME CHANGE

I, PUNNAM DEVI Wife of No-14913053X Rank-HAV Name-NARENDER SINGH R/O C-7, LAXMI GARDEN, NAJAFGARH, NEW DELHI-110043 have changed my name from PUNNAM DEVI to POONAM DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Executive Magistrate, Delhi.

NAME CHANGE

I, NEETAS DEVI Wife of No-3204848W Rank-HAV Name-DHARMENDRA SINGH R/O VILL-BISHUNDAS, PO-MURSAN, DISTT-HATHRAS, UP-204213 have changed my name from NEETAS DEVI to NITESH DEVI for all future purposes vide Affidavit Dated 30/09/2023 before Notary Public, Delhi.

ਰੇਲਯਾਤਰੀ ਕਿਰਪਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ !

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ-2026

ਰੇਲਯਾਤਰੀਆਂ ਦੇ ਸੁਵਿਧਾਮਨ ਆਉਣ ਜਾਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਐਲਾਨ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੇਲਵੇ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਵੀ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟਾਈਮ-ਟੇਬਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ:-

02563/02564 ਬਰੋਨੀ ਜੀ. - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਬਰੋਨੀ ਜੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀ (ਰੋਜਾਨਾ)		90 ਫੇਰੇ
ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 02563	ਸਟੇਸ਼ਨ	ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 02564
ਆਉਣਾ	ਜਾਣਾ	ਆਉਣਾ
---	07:40	ਬਰੋਨੀ ਜੀ.
05:10	---	ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
---	---	---
---	---	17:55

ਚੱਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ : 02563 ਬਰੋਨੀ ਜੀ. ਤੋਂ ਮਿਤੀ 01.06.2026 ਤੋਂ 15.07.2026 ਤਕ (ਰੋਜਾਨਾ) ਅਤੇ 02564 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 02.06.2026 ਤੋਂ 16.07.2026 ਤਕ ਤਕ (ਰੋਜਾਨਾ)

02569/02570 ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ. - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀ (ਰੋਜਾਨਾ)

02569/02570 ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ. - ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ - ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀ (ਰੋਜਾਨਾ)		90 ਫੇਰੇ
ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 02569	ਸਟੇਸ਼ਨ	ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 02570
ਆਉਣਾ	ਜਾਣਾ	ਆਉਣਾ
---	06:30	ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ.
04:30	---	ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ
---	---	---
---	---	12:15

ਚੱਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ : 02569 ਦਰਭੰਗਾ ਜੀ. ਤੋਂ ਮਿਤੀ 01.06.2026 ਤੋਂ 15.07.2026 ਤਕ (ਰੋਜਾਨਾ) ਅਤੇ 02570 ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 02.06.2026 ਤੋਂ 16.07.2026 ਤਕ ਤਕ (ਰੋਜਾਨਾ)

03311/ਪਨਬਾਦ ਜੀ. - ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪਨਬਾਦ ਜੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀ (ਸਪਤਾਹ ਵਿਚ 2 ਦਿਨ)

03311/ਪਨਬਾਦ ਜੀ. - ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ - ਪਨਬਾਦ ਜੀ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਲਗੱਡੀ (ਸਪਤਾਹ ਵਿਚ 2 ਦਿਨ)		28 ਫੇਰੇ
ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 03311	ਸਟੇਸ਼ਨ	ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੰ. 03312
ਆਉਣਾ	ਜਾਣਾ	ਆਉਣਾ
---	23:45	ਪਨਬਾਦ ਜੀ.
04:30	---	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ
---	---	---
---	---	05:40

ਚੱਲਣ ਦੀ ਮਿਤੀ : 03311 ਪਨਬਾਦ ਜੀ. ਤੋਂ ਮਿਤੀ 12.07.2026 ਤਕ (ਐਤਵਾਰ ਅਤੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ) ਅਤੇ 03312 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਮਿਤੀ 14.07.2026 ਤਕ (ਮੰਗਲਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ)

ਸਥਾਨ: 3 ਟੀਕਰ ਏਸੀ., 3 ਟੀਕਰ ਏਸੀ., ਸਲੀਪਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ।
ਹਿਰਾਫ: ਸਮਤਾਜੀਪੁਰ ਜੰ., ਮੁਜ਼ਦਰਪੁਰ ਜੰ., ਛਪਰਾ, ਸੀਵਾਨ ਜੰ., ਦੇਵਰਿਯਾ ਸਦਰ, ਗੋਰਖਪੁਰ ਜੰ., ਬਸਤੀ, ਏਸ਼ਬਾਗ ਅਤੇ ਕਾਨਪੁਰ ਸਟੇਸ਼ਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਹਿਰਾਫ ਅਤੇ ਟਾਈਮ-ਟੇਬਲ ਦੇ ਲਈ ਕਿਰਪਾ ਰੇਲਮੁਦਦ ਰੇਲਪਲਾਈਨ ਨੰ. 139 ਡਾਕਲ ਕਰੋ ਜਾਂ ਰੇਲਗੱਡੀ ਪੁਛਗਿਛ ਵੈਬਸਾਈਟ www.enquiry.indianrail.gov.in ਵੇਖੋ।

ਰੇਲਮੁਦਦ ਵੈਬਸਾਈਟ ਵੇਖੋ:-
www.railmadad.indianrailways.gov.in

ਰੇਲਮੁਦਦ ਐਪ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰੋ

ਰੇਲਮੁਦਦ ਰੇਲਪਲਾਈਨ ਨੰ. 139 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਫਾਰ ਕਰੋ

ਉਤਰ ਰੇਲਵੇ
ਭੁਗਤੀ ਸੁਵਿਧਾ - ਸਾਡਾ ਲਕਸ਼
ਸਾਨੂੰ www.nr.indianrailways.gov.in 'ਤੇ ਮਿਲੇ
ਗੁਆਰੰਟੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਮੁਸਕਾਨ ਦੇ ਨਾਲ

TATA POWER-DDL
ਟਾਟਾ ਪਾਵਰ ਦਿੱਲੀ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਟਾਟਾ ਪਾਵਰ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਉਪਕ੍ਰਮ
ਰਜਿ. ਆਇਸ : ਐਨਡੀਪੀਐਲ ਹਾਊਸ, ਹਡਸਨ ਲਾਈਨ, ਕਿਗਸਵੇ ਕੈਂਪ, ਦਿੱਲੀ-110009
CIN No. : U40109DL2001PLC111526. ਵੈਬਸਾਈਟ : www.tatapower-ddl.com

ਜਨਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਦੇ ਲਈ ਅਨੁਰੋਧ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2023-24 ਦੇ ਲਈ ਟਰੂ-ਅਪ ਦੇ ਅਨੁਮੋਦਨ ਲਈ ਯਾਚਿਕਾ

ਮਈ 26, 2026

ਵਿਧੁਤ ਅਧਿਨਿਯਮ, 2003, ਦਿੱਲੀ ਵਿਧੁਤ ਸੁਧਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ 2000, (ਜਿੱਥੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ), ਦਿੱਲੀ ਵਿਧੁਤ ਨਿਯਮਕ ਆ

ਸਾਉਣੀ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਵੀਰ ਕਿਸਾਨੋ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦਾ ਸੁਚੱਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਅਜੋਕੀ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਝਾੜ ਵਿਚ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਖੇਤੀ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੜੇ ਸੰਜਮ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲੋੜ ਨਾਲ ਘੱਟ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਫਸਲਾਂ ਤੋਂ ਪੂਰਾ ਝਾੜ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲੋੜ ਨਾਲ ਵੱਧ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਚੰਗੇ ਝਾੜ ਦੀ ਗੰਠੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਖਾਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਪਰਖ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਖਾਦ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚੋਂ 15-30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੀ ਹਾੜੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਪਈ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਉਣੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਤਾਪਮਾਨ ਵਧਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਫਾਸਥੋਰਸ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਝੋਨੇ, ਬਾਸਮਤੀ, ਮੱਕੀ, ਨਰਮਾ ਅਤੇ ਮੁਗ਼ਫਲੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਫਾਸਥੋਰਸ ਤੱਤ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਉਣੀ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਫਾਸਥੋਰਸ ਪਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਫਾਸਥੋਰਸ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਜੀ ਕਣਕ ਨੂੰ ਪਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੋਇਆਬੀਨ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ 32 ਕਿਲੋ ਫਾਸਥੋਰਸ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੀ ਥਾਂ 24 ਕਿਲੋ ਫਾਸਥੋਰਸ ਹੀ ਪਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਗੰਧਕ ਦੀ ਘਾਟ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿਚ ਫਾਸਥੋਰਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਡੀਏਪੀ ਖਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਗਲ ਸੁਪਰ ਫਾਸਥੇਟ ਖਾਦ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

● ਆਰ ਐੱਸ ਗਿੱਲ
ਭੂਮੀ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ (ਮੋਬਾਈਲ : 98785-00598)

ਬਰਸਾਤ ਰੁੱਤੇ ਫਲਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਦਾ ਬਚਾਅ

ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਸੁੱਕਣ ਦਾ ਰੋਗ ਵੀ ਇਸ ਰੁੱਤੇ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਧੱਬੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਂਗ ਮੋਰੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅਗਸਤ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਨ ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ...

● ਡਾ. ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਗਬਾਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਰਕਬਾ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਕਣਕ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੀ ਲਾਗਤ ਕਾਰਨ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਘੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਗਬਾਨੀ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਕਿੱਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਧ ਰਹੀ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਖੁਰਾਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਲੋੜਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਬਾਗਬਾਨੀ ਨੂੰ ਬਾਗਾਂ 'ਚੋਂ ਚੰਗਾ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਬਰਸਾਤੀ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਫਸਲਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਫਲਦਾਰ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕਥਾਮ ਬਰਸਾਤ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨੂ ਵਿਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁੰਦੀਆਂ ਰੋਗ ਤੇ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਲਣਾ। ਜੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਲਣ ਤੋਂ ਬਾਵੇਂ ਹੋ ਬੁਟਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਗਲਣਾ ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨੀਆਂ ਹਨ ਗੁੰਦ ਨਿਕਲਣਾ, ਪੱਤੇ ਹਲਕੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਟਾਹਣੀਆਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲੀ ਹੋਈ ਫਿੱਲ ਨੂੰ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਨਰੋਈ ਫਿੱਲ ਸਮੇਤ ਚਾਰ੍ਹ ਨਾਲ ਖੁਰਚ ਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮ ਨੂੰ ਕੀਟਾਣੂ ਰਹਿਤ

ਘੱਲ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ ਅਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮ 'ਤੇ ਬੋਰਡੋ ਪੇਸਟ ਲਗਾ ਦੇਵੋ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਣ (2:2:250) ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਰਿਡੋਮਿਲ ਐਮ.ਜ਼ੈਡ. ਜਾਂ ਮੈਟੇਕ 8-64 (2 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਅਲਸੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ) ਪੇਂਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਤਣੇ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਖੁੱਟੇ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਫਿਰ ਫਰਵਰੀ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਰਿਡੋਮਿਲ 2.5 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ 10 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਿਉਂ ਦਿਓ ਜਾਂ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲੇ ਬੁਟਿਆਂ ਨੂੰ ਐਲੀਏਟ 80 ਤਾਕਤ ਦੇ ਦੋ ਸਪਰੇਅ (0.25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, 2.5 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ ਲਿਟਰ

ਪਾਣੀ) ਅਪ੍ਰੈਲ ਅਤੇ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਰਿਡੋਮਿਲ ਐਮ.ਜ਼ੈਡ. ਜਾਂ ਮੈਟੇਕ 8-64 (2.5 ਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਤੀ 10 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ) ਨੂੰ ਫਰਵਰੀ ਮਾਰਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜੁਲਾਈ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਓ।

ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵੇਲਾਂ ਨੂੰ ਟਾਹਣੀਆਂ ਸੁੱਕਣ ਦਾ ਰੋਗ ਵੀ ਇਸ ਰੁੱਤੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਧੱਬੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵਾਂਗ ਮੋਰੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਆਂ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਅਤੇ ਟਾਹਣੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਚਟਾਖ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਲਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਚਟਾਖ ਪੱਕੀ ਦੀ ਅੱਖ ਵਰਗੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅਗਸਤ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਣ (2:2:250) ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰੋ। ਟਹਿਣੀਆਂ ਸੁੱਕਣ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੇ ਉਪਰ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਹਲਕੇ ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਤੇਲ ਵਰਗੇ ਚਟਾਖ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਥੱਲੇ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਉੱਲੀ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਜੰਮ ਨਾਲ ਵੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਨਵੇਂ ਫੁੱਟਾਰੇ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਅੱਧ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਣ (2:2:250) ਦਾ 500 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੱਲ ਕੇ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਛਿੜਕਾਅ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਿੱਬੂ ਜਾਤੀ ਦੇ ਬੂਟਿਆਂ ਦਾ ਟਹਿਣੀਆਂ ਦੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਟਹਿਣੀਆਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਪੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਫਲ ਗਲਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਰੋਗੀ ਟਹਿਣੀਆਂ ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਕੱਟ ਦਿਓ ਅਤੇ ਬੋਰਡੋ ਮਿਸ਼ਰਣ (2:2:250) ਜਾਂ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੋਪਰ ਆਕਸੀਕਲੋਰਾਈਡ (0.31 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦਾ ਛਿੜਕਾਅ ਸਤੰਬਰ ਵਿਚ ਕਰੋ।

ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਨੂੰ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫਾਗਮਾਲੀਨ ਦੇ ਘੱਲ ਨਾਲ ਗਿੱਲੀ ਕਰਕੇ ਉਪਰੋਂ ਸਰਕੱਡ ਜਾਂ ਗਿੱਲੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਕ ਦਿਓ ਅਮਰੁਦ ਦੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬੂਟੇ ਚੰਗੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਲਾਓ। ਮੁਰਝਾਉਣ ਦੇ ਰੋਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਫਲ ਦਾ ਗਲਣਾ/ ਟਾਹਣੀਆਂ ਸੁੱਕਣਾ ਵੀ ਅਰਮੁਦ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹਮਲਾ ਪੱਕੇ ਗੰਢੇ ਫਲ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਲਾਂ ਉੱਪਰ ਡੂੰਘੇ ਗੱਲ ਭੂਰੇ ਰੰਗ ਦੇ ਚਟਾਖ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਛੋਟੇ ਬੂਟੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਂ 'ਤੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਪੂਰਾਵ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰੂੰਬਲਾਂ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬੂਟਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਖੜਨ ਨਾ ਦਿਓ। ਰੋਗੀ ਫਲ ਅਤੇ ਸੁੱਕੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾ ਕੱਟਣ ਉਪਰੰਤ 300 ਗ੍ਰਾਮ ਬਲਾਈਟੋਕਸ ਜਾਂ ਕੋਪਟਾਨ ਨੂੰ 100 ਲਿਟਰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੱਲ ਕੇ 10-15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਵਕਫੇ 'ਤੇ ਸੁੱਕਾਓ ਕਰੋ। ਉਪਰੋਂ ਫਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਪੀਤੇ ਦੇ ਸੁੱਚਾਂ ਅਤੇ ਤਣੇ ਦਾ ਗਲਣਾ ਵੀ ਇਸ ਰੁੱਤੇ ਵਿਚ ਆਮ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਬੂਟੇ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਣਾ ਗਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੱਤੇ ਪੀਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੂਟੇ ਅਤੇ ਫਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਰੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਲਈ ਚੰਗਾ ਜਲ ਨਿਕਾਸ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਮਲੇ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਬੂਟੇ ਪੁੱਟ ਕੇ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿਓ।

ਕਿਵੇਂ ਕਰੀਏ ਪਾਣੀ ਵਾਲੀ ਮੋਟਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ

● ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਣਕ ਝੋਨੇ ਦੇ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਝੋਨਾ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹੇਠਾਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਕਰਕੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮੋਟਰਾਂ ਲੱਗ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਮੋਟਰਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੂੰਘੇ ਟੋਏ ਪੁੱਟ ਕੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਮੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੋਟਰ ਛੋਟੀ ਖਰਾਬ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਬਹੁਤੀ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮੋਟਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੇਰ ਤੱਕ ਠੀਕ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

- ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਮੋਟਰਾਂ ਟੋਆ ਪੁੱਟ ਕੇ ਵੀਹ ਤੋਂ 50 ਫੁੱਟ ਤੱਕ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਟੋਏ ਵਿਚ ਮੋਟਰ ਬੜੀ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੁੱਟ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਮੋਟਰ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਜੋ ਟੋਏ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਲੱਗੇ।
- ਝੋਨਾ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਵਾਰਨਿਸ਼ 'ਤੇ ਗਰੀਸ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਨਾਲ ਹੀ ਸਟਾਰਟਰ ਦੀਆਂ ਪੱਤੀਆਂ ਵੀ ਬਦਲ ਦਿਓ।
- ਕੋਲਿਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟਰ ਤੋਂ ਜਾਂਦੀ ਤਾਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜੋੜ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਗਰਮੀ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿਚ ਮੋਟਰ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਪੱਖਾ ਲਗਾ ਦਿਓ ਤਾਂ ਜੋ ਮੋਟਰ ਗਰਮ ਨਾ ਹੋਵੇ।
- ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਦੇ ਫੇਸ 'ਤੇ ਨਾ ਚਲਾਓ।
- ਮੋਟਰ ਨੂੰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਚੈੱਕ ਕਰਦੇ ਰਹੋ ਕਿ ਮੋਟਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰਮ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇ ਗਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮਕੈਨਿਕ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ।
- ਮੋਟਰ ਦੀ ਡੋਰੀ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਨਾ ਨਿਕਲਣ ਦਿਓ।
- ਮੋਟਰ ਦੇ ਟੋਏ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਕਿਸੇ ਜਾਨਵਰ ਦੀ ਖੁੰਭ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ।
- ਮੱਛੀ ਮੋਟਰ ਦੇ ਪੱਖ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਕਰ ਕੇ ਕਿ ਉਹ ਘੱਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਜੇ ਘੱਸ ਗਿਆ ਤਾਂ ਬਦਲ ਦਿਓ।
- ਜੇ ਮੱਛੀ ਮੋਟਰ ਚੱਲਦੀ ਚੱਲਦੀ ਖੜ੍ਹ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁੱਥ ਨਾ ਲਗਾਓ ਟੈਸਟ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਕਰੋ 'ਤੇ ਮਕੈਨਿਕ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਪਰੋਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋਗੇ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਤੁਹਾਡੀ ਮੋਟਰ ਦੀ ਉਮਰ ਲੰਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਮੰਦਗਲੀ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹੈ ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਮੈਂਬਾ ਉਦਯੋਗ ਤੇ ਕਾਸ਼ਤ

● ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ

ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ-ਚਾਈ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਹਟ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਫਸਲ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵੀਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦਿਸਣ ਲੱਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਪੁੱਚਲਤ ਕਿਸਮਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਪੀਅਰ ਮੈਂਟ, ਕੋਸੀ, ਰਸ਼ੀਅਨ ਮਿੰਟ, ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਸ਼ਤ ਹੀ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਤੇਲ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਉਦਯੋਗ (ਮੈਂਬਾ ਪਲਾਂਟ) ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਏ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਉਪਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਚੰਗੀ ਮਿਲੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂਬੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਹੇਠ 18000 ਹੇਕਟੇਅਰ ਰਕਬਾ ਜੋ ਅੱਜ 10000 ਹੇਕਟੇਅਰ ਤੋਂ ਵੀ ਘਟ ਗਿਆ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਉਣੀ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਕਟਾਈ ਉਪਰੰਤ ਖੇਤ ਖਾਲੀ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਮੈਂਬੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਆਰੰਭ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਡੋਮਿੰਟ ਕੰਪਨੀ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਐਗਰੀਮੈਂਟ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਝਾੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪੰਜੂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਵੀ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹ ਕਰ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਵਿਚੋਂ 60-70 ਕਿੱਲੋ ਤੇਲ ਝਾੜ ਮਿਲਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਕਿਸਾਨ ਕਾਫੀ ਸੁਖਮੰਤ ਰਿਹਾ ਪੰਜੂ ਮੌਸਮ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਮਿਜਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਝਾੜ 40 ਕਿੱਲੋ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੁਗੰਢ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਮੈਂਬਾ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਫਸਲ ਹੈ ਜੋ ਜੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਦੇ ਕੁਇੰਟਲ ਤਕਰੀਬਨ 10-12 ਮਰਲੇ ਥਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਸਾਨ ਭੱਠੀਆਂ ਵਾਲੇ (ਮੈਂਬਾ ਪਲਾਂਟ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ) ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੀ

ਉਪਜ ਤੋਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੈਸਟਰਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਵਾਈਆਂ, ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਤੇਲ, ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਾ ਸਮਾਨ, ਟੋਫੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਉੱਲੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੀੜਾ-ਅਕੱਢਾ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਭੰਡਾਰ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰਿਯ ਹੋਣਾ ਉਸਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਤੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੰਡੀਕਰਨ ਦੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਸ ਦੇ ਚਾਰ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਸ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਰਲੇ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵੱਡ ਵੱਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੱਹਦ ਵਿਚ ਬੇਅਬਾਹ ਔਰਗੈਨਿਕ ਸਮੱਗਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਫਸਲ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬਹੁਤੀ ਗਸਾਇਣਕ ਖਾਦਾਂ ਦਾ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਯੂ. ਪੀ., ਹਰਿਆਣਾ ਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਚੀਨ ਇਸ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੰਡੀ ਹੈ। ਮੰਡੀਕਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਜ ਦਾ ਲੋਕ ਪ੍ਰ

ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ ਬਣੇਗਾ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ : ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ

ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਮਨਮਰਜੀ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਪਟਿਆਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਨਿੱਜੀ ਸਥਾਨ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਹਿੰਦੂ ਤਖਤ ਮੁੱਖੀ ਮਹਾਂ ਮੰਡਰੇਕਸ਼ਣ ਬੁਧਮਾ ਨੇ ਗਿਰੀ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਅੱਧ ਪਰਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਹੋਣ ਪਰ ਸਭ ਨੇ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਜਿਹਾ ਰੁੱਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ ਹੈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਦੇ ਮੰਦਰ ਅੰਦਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਲੋਭ ਮਿਸਤਰੀ ਆਦਿ ਜੱਤੇ ਚਪਲਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਗੋਰੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਯਾਗ, ਗੁਨਮਾਨ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਯਾਗ, ਸਮੇਂ ਮੰਦਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੋਰੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਲੱਗੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਹਾਥੀ ਦੀ ਖੰਡਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰਾਜ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਆਪ ਹੁਦੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਈ ਜਾਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਲੈਸ ਪਹਿਲਾ ਸਮਾਰਕ > ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ > 1857 ਦੇ ਅਨਸੰਗ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗੌਰਵ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕਰੇਗਾ ਅੰਬਾਲਾ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ : ਅਨਿਲ ਵਿੱਜ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਵਿੱਚ 1857 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀ ਗੌਰਵ ਗਾਥਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ, ਵੀਰਤਾ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਇੱਕ ਅਦਭੁਤ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸਾਡੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅੰਬਾਲਾ ਕੈਂਟ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਰਕ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁਣ ਅੰਤਿਮ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਉਰਜਾ, ਟਰਾਂਸਪੈਰੈਂਟ ਅਤੇ ਕਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿੱਜ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ, ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮਾਹਰ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਵਿਸਤਾਰ ਨਿਰੀਖਣ/ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 1857 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਅਧਿਆਇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮਾਰਕ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਮਰਪਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾ ਸਰਕਾਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਦਾ ਸੰਯੋਗ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਆਪਣੀ ਆਪਣੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਅਤੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗਾ।

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਇੱਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਗੌਰਵਾਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਤਜਰਬਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਵੇਗਾ - ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਗੌਰਵ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ। 1857 ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਰਕ ਹੈ - ਅਨਿਲ ਵਿੱਜ

ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਦੌਰੇ ਲਈ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਅਮੂਲ ਵਿਰਾਸਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨਿਲ ਵਿੱਜ ਨੇ ਅੰਬਾਲਾ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਸ਼ਹੀਦ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਰਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ, ਤਕਨੀਕੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 1857 ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਾਰਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੰਗਰਾਮ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵੀਰ ਗਾਥਾਵਾਂ, ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਵਿੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਰਕ ਵਿੱਚ 1857 ਦੇ ਸੰਗਰਾਮ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੰਗ ਨਾਇਕਾਂ ਅਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੌਰਵਾਈ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਖੋਜਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਕੂਲਾਂ,

ਵੀਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸਮਾਰਕ - ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ

ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਿਰੀਖਣ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੰਬੰਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰਕ ਦੇ ਬਾਰੀਕ ਰਹਿੰਦੇ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਉਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਕੀਤੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਸਲਾਘਾ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਰਕ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰਾਤੀ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਜੀਵੰਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਚੇਤਨਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ

ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਵਣ, ਵਾਤਾਵਰਣ, ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਅਖੁੱਟ ਉਰਜਾ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਐੱਚ. ਰਾਜੇਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਅੱਜ ਵਣ ਵਿਭਾਗ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਅਖੁੱਟ ਉਰਜਾ ਵਿਭਾਗ (ਡੀਐੱਸਟੀ ਐੱਫ ਆਰਏ), ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਕਮੇਟੀ (ਸੀਪੀਐਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਵਣ ਸ਼੍ਰੀ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਮੁੱਖ ਵਣਪਾਲ-ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਵਣ ਸੰਰਭ ਕੁਮਾਰ, ਐਂਡੀਐਨਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਭਾਗ ਸ਼੍ਰੀ ਅਨੁਪ ਕੁਮਾਰ ਸੇਨੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਅਖੁੱਟ ਉਰਜਾ ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਤੀਸ਼ ਸਿੰਘਾ ਸਹਿਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਉਪਸਥਿਤ ਰਹੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਵਣਪਾਲ (ਸੀਐੱਫ/336) ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਣ ਅਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੇ ਕਰਕ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਵਾਣੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ

ਵਣਜੀਵ ਆਵਾਸਾਂ ਦੇ ਸਮੇਕਿਤ ਵਿਕਾਸ ਹਿਤ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰੀਨਿੰਗ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਐਕਸ਼ਨ ਪਲਾਨ 2025-26 ਦੇ ਤਹਿਤ 5,76,221 ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਲਕਸ਼ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਭਿੰਨ ਗ੍ਰੀਨਿੰਗ ਏਜੰਸੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਿਤਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 6,64,133 ਬੂਟੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਅੰਸ਼ਤ ਜੀਵਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਦਰ ਲਗਭਗ 79 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਹੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਇਲਡਲਾਇਫ ਇਸਟੀਮੇਟਿਓ ਆਫ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਦੋਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ

ਕਰਕੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਣ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਹਿਤ ਕਾਰਜ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਾਇੰਸ ਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਅਖੁੱਟ ਉਰਜਾ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਿਭਿੰਨ ਯੋਜਨਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਸਪੋਰਟ ਟੂ ਰਿਸਰਚ ਇਨੀਟੀਏਵਿਸਜ਼, ਪ੍ਰਾਪੂਲਰਾਇਜ਼ੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਾਇੰਸ, ਪੀਐੱਮ ਸੁਰਭ ਘਰ: ਮੁਫਤ ਬਿਜਲੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਵੀਲ ਪਾਲਿਸੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, 'ਤੇ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦਿੱਤੀ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਦਕਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਹਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ ਐੱਮਓਯੂ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਸੰਭਾਲ, ਉਰਜਾ ਦਕਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ, ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਰਜਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਸੈੱਲ/ਐੱਸਐਫੀਏ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ, ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਐਂਡਰਟੇਕਿੰਗ (ਸੀਟੀਯੂ/ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇੱਕ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ (ਐੱਮਓਯੂ) 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ (ਐੱਮਓਯੂ) ਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ

ਸਮਰੱਥਾ-ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਜਨ-ਜਾਗਰੂਕਤਾ (ਆਊਟਰੀਚ) ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਆਯੋਜਨ 'ਤੇ ਵੀ ਕਾਰਜ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਸੰਨ 2030 ਤੱਕ ਕਾਰਬਨ ਨਿਊਟ੍ਰਲਿਟੀ, ਸੰਨ 2047 ਤੱਕ ਨੈੱਟ ਜ਼ੀਰੋ ਉਤਸਰਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਐਨਰਜੀ ਐਫਿਸ਼ੀਐਂਸੀ ਇੰਡੈਕਸ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰੈਂਕਿੰਗ ਬਿਹਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਛਨ ਦੇ ਅਨੁਭੂਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੋਵੇਂ ਵਿਭਾਗ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਖਪਤ ਅਤੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਇਆਕਸਾਈਡ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਵੈ-ਚਾਲੀ ਅਤੇ ਉਰਜਾ ਦਕਸ਼ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਹਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜ ਕਰਨਗੇ।

ਤੇਜ਼ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਵੱਧ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਪੀਣ ਦੀ ਸਲਾਹ : ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਤੋਂ 3 ਵਜੇ ਤੱਕ ਬਿਨਾਂ ਲੋੜ ਪੈਣ ਤੱਕ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕਿਹਾ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਰਮੀ ਅਤੇ ਲੂ ਦੇ ਮੌਦਨਜ਼ ਸੀਨੀਅਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋ ਹਿਮਓਪੈਥ ਚਿਕਿਤਸਕ ਡਾ. ਸਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਣੀ, ਲੰਮੀ, ਨਿੱਝੂ ਪਾਣੀ, ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ ਵਰਗੇ ਤਰਲ ਪਦਾਰਥ ਗਰਮੀ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹਨ।

ਸੀਈਓ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰੋਲ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤਰਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਭਾਰਤ ਦੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ 14 ਮਈ, 2026 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰੋਲ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵਿਜ਼ਨ (ਐੱਸਆਈਆਰ) ਦੇ ਤੀਜੇ ਪੜਾਅ ਲਈ ਸਭਿਉਲ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 21 ਮਈ, 2026 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਸ਼੍ਰੀ ਪ੍ਰਦੀਪ ਪੁਰੀ, ਆਈਏਐੱਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਹਿਤ ਮੀਟਿੰਗ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ

ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵਿਜ਼ਨ (ਐੱਸਆਈਆਰ) ਇੰਝੋਗਰਾਮ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਰਾਸ਼ਟਰੀਕ ਦਲਾਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਿਤ ਹਿਤਧਾਰਕਾਂ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰੋਲ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਿਵਿਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰਿਵਿਜ਼ਨ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਡਰਸ (ਈਆਰਓ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਡਰਸ) (ਈਆਰਓ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਡਰਸ) ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਕੀਲਡ ਸਟਾਫ਼

ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਰਿਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਡਰਸ (ਈਆਰਓ ਟੈਸਟਿੰਗ ਅਡਰਸ) ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇ ਲੈਣ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਇਸ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਦਕਸ਼ ਅਤੇ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਉਤਸਰਜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਨੂੰ

ਸਰਦਾਰ ਸ਼ਮੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਿੱਲੀ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮਾਣ ਸਿਰਫ ਨਿੱਜੀ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ, ਆਪਸੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਿਲਾਪ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਿਆਰ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸਤਿਕਾਰ ਦੀ ਰੂਪ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਰਦਾਰ ਗਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਾ ਨੇ ਮਿਲੇ ਪਿਆਰ, ਸਨੇਹ ਅਤੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿੱਲੇ ਪੰਨਵਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਡੀਆਂ ਬੇਹੱਦਾਂ ਅਤੇ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹਨ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣ ਦੇਵੇਗੀ : ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੋਟ ਸੁਚੀਆਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਂਸਿਵ ਰਵੀਜ਼ਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਕੱਟਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ 'ਚ 6 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ

ਕੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਐਨ ਆਰ ਆਈ ਦੀ ਟਰਮ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ (ਆਰ ਐਨ ਆਈ) ਰੈਜੀਸਟਰ ਨਾਨ ਇੰਡੀਅਨ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਾਂ, ਬਾਪ ਤੇ ਦਾਦਾ ਇਸ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ ਆਈ ਆਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਵੋਟਵੇਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਲਈ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟੀਮ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਬੰਗਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਗਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਘਰ-ਘਰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਮਹਾਰਾਜਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਬੱਸਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਰੰਗਿ ਗੱਡੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁੱਜੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਕੈਂਪਸ ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆ ਰਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਵੀਆਂ ਬੱਸਾਂ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਹੁਣ ਸਟਾਫ਼ ਸਮੇਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਅਰੰਗਿ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਮਿਲ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਖਾਵਾ ਕਰਵਾਉਣ 'ਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗੀ।

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ 'ਗੁਰ' ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੱਸਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਏ। ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਦੋ-ਪੱਧਰੀ ਹੈ: ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੂਬਾਈ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਨਾਲ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਸਥਾ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਆਲਮੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖਿੱਚੜਾਣ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਲਾਹਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨੌਬਰ ਦੀ ਧਿਰ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਭਾਜਪਾ, ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ 'ਆਪ' ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ 'ਆਪ' ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਜੰਗ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲੜਾਈ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ 'ਆਪ' ਦੇ ਸੱਤਾ ਰਾਜ ਸ਼ਬਾ ਸ਼ੇਖਰ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਮੈਂਬਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜੋ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਝਟਕਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਛੇ ਮਈ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋਏ, ਪਹਿਲਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਐੱਸ ਐੱਚ ਕੈਂਪ ਦੇ ਗੇਟ 'ਤੇ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖਾਸਾ ਵਿਖੇ ਫ਼ੌਜੀ ਕੈਂਪ ਦੇ ਨੇੜੇ। ਖਾਸਾ, ਅਟਾਰੀ-ਵਾਹਗਾ ਸਰਹੱਦ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਖ਼ੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਰਹੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਵੀ ਕਿਸੇ 'ਧਮਾਕੇ' ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੂੰਜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਧਮਾਕੇ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸੂਬਾ ਅਜਿਹੇ ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਂਜ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੋ ਰਹੇ ਧਮਾਕਿਆਂ ਦਾ ਸੂਬਾ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨੀ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਾਇਦ 'ਸੰਕੇਤ' ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਧੇਰੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਾਇਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਧਮਾਕਿਆਂ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਧਿਰ ਭਾਜਪਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਗੰਭੀਰ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਣਾ ਬੇਹੱਦ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਤਵੱਜੋ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਜਪਾ ਅਜਿਹੇ ਹੱਥਕੰਡਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਦਅਮਨੀ ਫੈਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਅੰਗ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨਾਲ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਮਾਕਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਖ਼ੁਫ਼ੀਆ ਏਜੰਸੀ ਆਈ ਐੱਸ ਆਈ ਦਾ ਹੱਥ ਦੱਸਿਆ। ਉਂਜ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲੀਸ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਇਹੀ 'ਮੁਹਾਰਨੀ' ਦੁਹਰਾਉਂਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਨੀਯੰਤਰਨ ਪੱਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਡੀ ਜੀ ਯਾਦਵ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੌਰਵ ਯਾਦਵ ਪਿਛਲੇ ਲਗਪਗ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪੁਲੀਸ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਚੇਲੇਮਾਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮਾਨ ਆਪਣੇ ਬਿਰਤਾਂਤ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੁਹਰਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ ਦੇਣੀ ਬੇਹੱਦ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਬਿਰਤਾਂਤ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਤਿੱਖਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਚਾਈ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਉਲਟ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਇੱਕ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਰਹੱਦੀ ਸੂਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਆਬੋ-ਹਵਾ ਮੌਸਮੀ ਨਾਬਰੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। 1980ਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਲਗਪਗ ਛੇ ਵਾਰ ਚੋਣਾਂ ਇਹ ਧੜਤੀ ਲਗੂ ਨਿਭਾਈ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਮੌਜ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਬੋਝ ਝੱਲਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੱਲ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਏਜੰਸੀ ਐਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ (ਈ ਡੀ) ਨੇ 9 ਮਈ ਦੀ ਸਵੇਰ ਕੋਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ 'ਆਪ' ਦੇ ਆਗੂ ਸੰਜੀਵ ਅਰੋੜਾ (ਸਨਅਤ ਮੰਤਰੀ) ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਤਾਂ ਇਹ ਖਿੱਚੜਾਣ ਤਿਖੇਰੀ ਹੋ ਗਈ। ਵੱਡੇ ਸਨਅਤਕਾਰ ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ 'ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੋਰਾਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾ ਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 10 ਮਈ ਨੂੰ 'ਆਪ' ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤਿੱਖੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ 'ਆਪ' ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਰਮਿਆਨ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਂਜ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਅਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਨੀਠੀਆ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲੀ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧੀ ਗੁਆਚੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਜਪਾ ਇਹ ਲੜਾਈ ਚੰਬੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ('ਆਪ' ਤੇ ਭਾਜਪਾ) ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਫ਼ਾਇਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਹਿੰਜ 2027 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਦੁਰਗਾਮੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਖੇਤਰੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਇਸ ਦਾ ਸਰੂਪ ਆਲਮੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੱਖ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵੱਡੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਕਾਫ਼ੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਰੋਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇਹ 'ਅੱਗੇ ਪੂਰ, ਪਿੱਛੇ ਖਾਤਾ' ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਮਸਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸੁਲਝਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ।

ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਐਸ.ਐਸ.ਆਰ. ਸੰਬੰਧੀ ਸਵੀਪ ਟੀਮ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਮਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਵੀਪ ਟੀਮ ਨਾਲ ਐਸ ਐਸ ਆਰ ਸੰਬੰਧੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੇ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਮਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਚਿੱਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਸੁਚੀਆਂ ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਟੈਲਿਜੈਂਟ ਰਵੀਜ਼ਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨੀਤੀਵਿਕਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ 25 ਜੂਨ ਤੋਂ 24 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਥੀ ਐੱਲ ਓਜ਼ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਫ਼ਾਹਮ ਭਰਵਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ : ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ

ਬਟਾਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਬਟਾਲਾ ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਬਟਾਲਾ ਡਾ. ਮਹਿਤਾਬ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐੱਸ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਫਲੈਗ ਮਾਰਚ ਗਾਂਧੀ ਚੌਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਐੱਸ ਐੱਸ ਪੀ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿਖੇ ਸਮਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੁਖਤਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰ ਨੂੰ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ 'ਚ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਲਸ

ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦੇ ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜੋਕਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਪੁੱਜ ਆਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਸ ਵਲੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਚੋਣਾਂ ਪੂਰੇ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਨਾਲ ਚੋਪੜੇ ਚਾੜੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਐੱਸ ਪੀ ਡੀ ਸੰਦੀਪ ਵਡੇਹਰਾ, ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਤੇਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਸਿਟੀ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਖਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਐੱਸ ਐੱਚ ਓ ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਐਸ.ਡੀ.ਐਮ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰੋਗੀ ਕਲਿਆਣ ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ, ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ

ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਐੱਸ ਡੀ ਐੱਮ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਸ੍ਰੀ ਐਚ ਸੀ ਨੂਰਪੁਰ ਬੇਦੀ (ਸਿਧਪੁਰ) ਦੀ ਰੋਗੀ ਕਲਿਆਣ ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਸਾਲ 2026-27 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਆਰਟਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸ੍ਰੀ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਮੈਂਬਰ ਸੈਕਟਰ ਕਮ ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ

ਹੈਲਥ ਸਿਸਟਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਮੀਨੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਡੋਨਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਦਸਾਇਆ ਕਿ ਸਾਲ 2019 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਈ ਵੇਸਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਥੀ ਪੀ ਐਚ ਯੂ ਦੀ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਾਹਮਣੇ ਖਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿੱਚ ਇਟਰਲਾਕ ਟਾਇਲਾਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਡੋਨਰ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲੈਬਰਟਰੀ ਅਤੇ ਜਨਮ-ਮੱਤ ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਏ.ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਕਟਰਿਕ ਲਾਈਟਿੰਗ, ਨਵੀਂ ਮੋਟਰ ਅਤੇ ਵਾਟਰ ਕਲਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਬਟਾਲਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਅੰਜੂ ਬਾਲਾ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਯੂਪੀਐੱਸਸੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ 14 ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ 4353 ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣਗੇ ਸ਼ਾਮਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਯੂਨੀਅਨ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਪ੍ਰੀਖਿਆ 24 ਮਈ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 14 ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 4353 ਉਮੀਦਵਾਰ ਭਾਗ ਲੈਣਗੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਬਿਜਲੀ, ਪੀਣ ਵਾਲੀ ਪਾਣੀ, ਮੈਡੀਕਲ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਦੇ ਗੇਟ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਡੇਢ ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਤਾਇਨਾਤ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ, ਸਮਾਰਟ ਵਾਚ, ਬਲੂਟੂਥ ਜਾਂ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਉਪਕਰਣ ਲੈ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜੰਗ ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ; ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਲਈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ- ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ, ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਰੋਮੈਸ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਸ਼ਨਮ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਯੋਗ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਰੋਡ ਕ੍ਰਾਸ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਰੀਹੈਬਿਲਿਟੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਐਂਟੀਡਰੱਗ, ਬੱਬਰਗਲੀ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਐੱਸ "War Against Drugs - Say No To Drugs, Say Yes To Life" ਦੇ ਬੇਨਤ ਹੇਠ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ ਕੱਢੀ ਗਈ। ਇਸ ਰੈਲੀ ਨੂੰ ਕੁਲਦੀਪ ਚੰਦ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਜ) ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਨੇ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਕੇ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੋਮੈਸ ਮਹਾਜਨ, ਬਖਸ਼ੀ ਰਾਜ, ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ, ਯੂਥ ਵਲੰਟੀਅਰ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਇਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ 45 ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ ਅਤੇ 155 ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਸਮੇਤ ਡਰੱਗ ਡੀ-

ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਰੋਮੈਸ ਮਹਾਜਨ ਜੀ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਬਖ਼ਸ਼ੋ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਹੋਰ ਵੱਧ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਰੈਲੀ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਰੋਮੈਸ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸਾਈਕਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਪੈਟਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਬਚਤ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਆਖਰ ਵਿੱਚ ਰੋਮੈਸ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਈਕਲ ਸਵਾਰਾਂ, ਯੂਥ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਸਫਲ ਰਹੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਰੱਗ ਡੀ-ਐਂਟੀਡਰੱਗ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਸਮੂਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਸ਼ਾ ਮੁਕਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਹਰਾਈ।

ਵਿਧਾਇਕ ਜਿੱਧਾ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਨਗਰ ਆਦਮਵਾਲ 'ਚ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤ

ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਨਿਰਮਲਾ ਦੇਵੀ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦੋਸਰਾਜ ਨੇ ਅਕਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਦਮਵਾਲ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪਿਛੇ ਪਾਈ ਹੈ। ਮੰਗ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਟਿਊਬਵੈੱਲ ਦੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਥਾਈ ਹੱਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡ

ਪੰਜਾਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਕੀ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ: ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਪੰਜਾਬ, ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚੌਰ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵੱਕਾਰੀ ਏਸ਼ੀਅਨ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਈ ਇੰਡੀਅਨ ਹਾਕੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਖੇਡਾਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਹਾਕੀ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੁਖਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਪੰਜਾਬ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹਾਕੀ ਦੀ ਨਰਸਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਲਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਏਸ਼ੀਅਨ ਖੇਡਾਂ 3-4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਛੇ ਹਾਕੀ ਟੀਮਾਂ ਏਸ਼ੀਅਨ ਹਾਕੀ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਟਰਾਫੀ ਵਿੱਚ ਭਿੜਨਗੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਾ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਾਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਆਖਰਕਾਰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਾਕੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 'ਚਾਰ ਏਸ਼ੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ

ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਨਲਿਸਟਮੈਂਟ/ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਟੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਬਾਨਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਮੁਰੀਆ ਅਤੇ ਹੈਡ ਆਫਿਸ ਪਟਿਆਲੇ ਦਾ ਘੇਰਾਓ ਕਰਕੇ ਮੋਰਚਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਸਮਾਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ. 31) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੁੱਢਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਕਾਰ ਕਕਰਾਲਾ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਪੈਂਟ ਨੇੜੇ ਜਾਰੀ ਕਰਵਾਇਆ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਵਰਤਮਾਨ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ-2022 ਦੌਰਾਨ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਸਕੀਮਾਂ ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਇਨਲਿਸਟਮੈਂਟ/ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਟੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਹੁਜ਼ੂਰ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਾਅਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੀਤੇ ਸਾਲ 4 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਲਾਇਆ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਬਾਨਟ-ਸਬ-ਮੈਨੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਰਹਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਯੂਨੀਅਨ ਸੰਘਰਸ਼ 19 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਤੋਅ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੋਬਾਨਟ-ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਚੀਮਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਈ.ਐਸ ਆਈ.ਸੀ. ਸਮੇਤ ਤਾਮਾ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਇਨਲਿਸਟਮੈਂਟ ਅਤੇ ਆਊਟਸੋਰਸਿੰਗ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੁਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀਵਿਕਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ 18 ਮਈ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੀਟਿੰਗ ਕੋਲੋਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਚਲਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਜ ਆਪਣੇ ਵੱਕਾਰੀ ਪਿੱਲੇ ਹੁਜ਼ੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਸ਼ਤਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਟੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵਿਰੋਧੀ ਆਪਣੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵੱਡੇਦੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 'ਟੋਕਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੰਘਰਸ਼ ਮੋਰਚਾ ਪੰਜਾਬ' ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਤਿੱਖੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਕੰਟਰੋਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਰਜਿ. 31) ਵੱਲੋਂ ਉਮੀਦ 28 ਮਈ 2026 ਤੋਂ ਕੋਬਾਨਟ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੁਰੀਆ ਦੀ ਕੋਠੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੈਡ ਆਫਿਸ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਘੇਰਾਓ ਕਰਕੇ ਵਰਕਰਾਂ

ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲਈ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਵਿਖੇ- ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਫਲ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਵਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹੜਤਾਲ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋਭਿਤ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੀ

ਸਾਂਝੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਸਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਰਣਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕੋਠੀ ਮੰਤਰੀ ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਈ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ

ਪਟਿਆਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪਟਿਆਲਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਾਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ ਪ੍ਰਦੀਪ ਵਰਮਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੁਲਾਰੇ, ਹੋਮਰਾਜ ਗੋਇਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਚੰਦ ਸ਼ਰਮਾ ਸੂਬਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਗਾਂਧੀ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਸੈਨਾ, ਸ਼ਮਾਕਾਂਤ ਪਾਂਡੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਇੰਚਾਰਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਹਿਤੋਸ਼ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਈ.ਟੀ. ਸੇਨਾ, ਅਯਜੀਤ ਬੇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਚੇਅਰਮੈਨ ਯੁਵਾ ਸੈਨਾ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਡਿਤ ਬਚਰ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ, ਨਵਦੀਪ ਮਿੱਤਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਪਾਰ ਸੈਨਾ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਭੋਲਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਵੀ ਸ਼ਰਮਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਟਿਆਲਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਟਿਆਲਾ, ਨੰਦਲਾਲ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਟਿਆਲਾ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਬੰਗੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ ਪਟਿਆਲਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨਗੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮ ਹਨੁਮਾਨ ਸੇਵਾ ਦਲ ਦੀ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਂਝੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰੀਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਕਈ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਨਾਤਨ

ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਗੀਤੀ ਰਿਵਾਜਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਲਗਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੰਦਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ, ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਕੁਲਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਨਾਤਨ ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੱਗੇ ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਨਿੱਠੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸੇਵਾ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਾਉਣ-ਧਮਕਾਉਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵੀ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਰੋਸ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਕਈ ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਥਾਸਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਥਾਸਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਰਣਨੀਤੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਇਸ ਰਣਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਨੂੰ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਥਾਸਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਚੋਣਵੇਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਕੁਲਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਸੁਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਕਸ 'ਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਰਟੀਕੁਲਰ ਵਿਵਾਦ ਵੱਡਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਮੰਦਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ

ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦਾ ਆਗੂਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪਵਨ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਸ਼ਨ ਸਵਸਥ ਕਵਚ ਤਹਿਤ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ, ਏਐਨਐਮਜ਼ ਅਤੇ ਸੀਐਚਓਜ਼ ਨੂੰ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਕੌਮਲ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇੰਡੀਆ-ਏਐਮਐਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤਹਿਤ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੀ 35ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਦੇਣ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਲਕਾ ਦੱਖਣੀ ਵਿੱਚ ਮਹਰੂਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਦੀ 35ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਮੌਕੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਸਮਾਗਮ

ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ 'ਚ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਪਿਆ ਅਧਰੰਗ ਦਾ ਦੌਰਾ; ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਚੌਠੀ ਗਰਮੀ ਵਿੱਚ ਘਰ-ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ (ਜਨਗਣਨਾ) ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਈਟੀਐੱਚ (54) ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਰੰਗ (ਪੈਰਾਲਾਈਸਿਸ) ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਕੌਮਕਾਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਵਹਾਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਕੂਲ ਇੰਦਰਪੁਰੀ ਮੰਗਟ-99 ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਈਟੀਐੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਮੰਗਲਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਭਾਈਆਂ ਕਲਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਫੀਲਡ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਬੇਹੋਸ਼ ਹੋ ਕੇ

ਡਿੱਗ ਪਏ। ਸਾਬੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੌਰਾ ਪਿਆ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਭਿਆਨਕ ਗਰਮੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੋਗਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੀ ਸਕੂਲ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਗਏ ਸਨ। ਸਾਬੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬਿਮਾਰ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਹਸਪਤਾਲ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਪਿਆ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਗਭਗ

60,000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਟੀਕੇ (ਇੰਜੈਕਸ਼ਨ) ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਉੱਥੇ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਡਰੀਦਕੰਟ ਰੋਡਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪੀੜਤ ਨਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੁਧਰ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਏ

ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਜੱਕੇ ਪਿੱਠ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਉਸ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕੋਈ ਐਂਬੂਲੈਂਸ ਨਹੀਂ ਮੰਗਵਾਈ ਗਈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਲਿਖਤੀ ਵੇਰਵੇ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਡੋਮਕੋਟਿਕ ਟੀਚਰਜ਼ ਫਰੰਟ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਡਿਊਟੀ 'ਚ ਲੱਗੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਪਹਿਲੀ ਮਿਸ਼ਟਰੀ ਗੁਲਜ਼ਿਦਾਰ ਕਰ ਕੇ ਕੇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਸਵਸਥ (ਬਿਮਾਰ) ਹਨ ਅਤੇ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੀ ਕੰਟ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐੱਫਆਈਆਰ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਕਤ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ 27 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਡਿਊਟੀ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਕਤੂਬਰ 2026 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਡੀਟੀਐੱਚ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮਨੀਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਧੂ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰੁਪਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਥਾਸਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਰਵੱਈਆ ਆਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸਮੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਕੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਪਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ 21, 22 ਅਤੇ 23 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗੀ ਵਿਸੇਸ਼ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ-

ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ 21, 22 ਅਤੇ 23 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਵਿਸੇਸ਼ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਉਸ ਲਗਾਤਾਰ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਕਸਦ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਸਤ, ਸੌਖਾ, ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਇਨਾਮ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰਨ ਜੱਜ ਕਮ - ਚੇਅਰਮੈਨ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਸ਼੍ਰੀ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਡੀ ਐਚ ਡੀ ਡੀ 21, 22 ਅਤੇ 23 ਅਗਸਤ, 2026 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸੇਸ਼ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸੁਚਾਰੂ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਵਿਸੇਸ਼ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੱਚ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉ, ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਪੈਨ ਦੀ ਬਚਤ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਭਾਈਚਾਰੇ, ਪੱਧਰਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਪਨ ਸਮਾਰੋਹ 2026 ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ

ਜਿੱਸਾ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਪੋਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਗੁਗਲ ਫਾਰਮ ਭਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਬੱਠਤੀ ਸਬਮਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੁਗਲ ਫਾਰਮ ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੁਗਲ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਖਤਮੀ 31 ਮਈ, 2026 ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸਤਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਏ ਡੀ ਆਰ ਸੈਂਟਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੰਪਲੈਕਸ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਿਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆ ਰਹੇ 5 ਦੋਸਤਾਂ ਦੀ ਥਾਰ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਈ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਐੱਸ. ਏ. ਵਰਮਾ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਮਾਰੋਲ ਨੂੰ ਗਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਆਰਐਸ ਨਗਰ ਜੇਨ-ਡੀ ਕੱਟ ਨੇੜੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਮ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਟੱਕਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਾਹੁ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਅੱਡੇ ਖਾਣ ਲਈ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਰੁਕੇ। ਨਾਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਉਹ ਕਾਰ ਤੋਂ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜੇ ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਬੀਆਰਐਸ ਨਗਰ ਜੇਨ-ਡੀ ਕੱਟ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਗੱਡੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਸਿਧ ਹੋ ਗਿਆ। ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਮ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਟੱਕਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਾਹੁ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਐੱਸ. ਏ. ਵਰਮਾ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਵੀਰਵਾਰ ਸਵੇਰੇ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਸੜਕ ਹਾਦਸੇ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਭਰੇ ਮਾਰੋਲ ਨੂੰ ਗਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ। ਬੀਆਰਐਸ ਨਗਰ ਜੇਨ-ਡੀ ਕੱਟ ਨੇੜੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਕਾਰ ਡਿਵਾਈਡਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾ ਗਈ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਹਾਦਸਾ ਵਾਪਰ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਜਿਮ ਤੋਂ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਨੌਜਵਾਨ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਟੱਕਰ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਾਹੁ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਆਈ ਹੇਠ NSS ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਐਂਟੀ ਟੈਗਰੀਜ਼ਮ Day ਮਨਾਇਆ

ਸ਼ਾਮ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- 'ਸ਼ਹੀਦ ਉਯਮ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਸ਼ਾਮ' ਵਿਖੇ 'ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ (ਡੀ.ਡੀ.ਓ) ਸ਼ਾਮ ਸੁੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ' ਦੀ ਰਹਿਨੁਆਈ

ਹੇਠ NSS ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਐਂਟੀ ਟੈਗਰੀਜ਼ਮ Day ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਲੰਟੀਅਰ ਨੇ ਟੈਗਰੀਜ਼ਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਜਿਸ ਮੌਕੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ

ਡਾ. ਅਚਲਾ ਨੇ ਵੀ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਤਮਕਵਾਦ, ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸ਼ਾਮ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਬਲਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਨੇ ਐੱਨਐਸਐਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ ਪ੍ਰ. ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮਨੀਤਾ ਜੋਸ਼ੀ, ਪ੍ਰ. ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਆਤਮਕਵਾਦ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਬੈਨਰ ਫੜ ਕੇ ਪੂਰੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੱਲੀ ਕਢੀ। ਆਖਿਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕਵਾਦ ਸੰਬੰਧੀ ਕਰਵਾਏ ਲੇਖ ਮੁਕਾਬਲਿਆ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਵਲੰਟੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਹਿਯਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ।

ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਕੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਹਲਕਾ ਗਿੱਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਕੇ ਦੀ ਗਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਵਿਧਾਇਕ ਨੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੋਗੋਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਟੀਮ ਭਰੋਗ ਵੀ ਵਲੋਂ ਕੋਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੋਲੋਂ ਵਰਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਮੁਫ਼ਤ ਵੰਡ ਰਹੇ ਹਨ।

ਉਹ ਵਿਧਾਇਕ ਨੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੋਗੋਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ-ਹਿਤੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਹਨ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੀਵਨ ਸਿੰਘ ਸੋਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਕੇ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਅਰਵਿੰਦ ਕੇਜਰੀਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋ ਰਹੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਵੱਡੀ

ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਜੁੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਬਹਾਦਰਕੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਰਬਤ, ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਡੋਹਲੋਂ, ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਾਹਿਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬੀ ਜਰਬਤ, ਜੋਨੀ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਈਪਿਕ ਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ 15 ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਵਰਤੋਂ : ਰਿਪੀ ਗਰਗ

ਮਲੋਕੋਟਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ-ਕਮ- ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੋਣਕਾਰ ਅਫ਼ਸਰ ਰਿਪੀ ਗਰਗ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਅਤੇ ਨਗਰ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ-2026 ਲਈ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਇਲੈਕਟੋਰਲ ਫੋਟੋ ਆਈਡੈਂਟੀਟੀ ਕਾਰਡ (5493) ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪਿਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਣਗੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਕੋਲ ਈਪਿਕ ਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਵੋਟ ਪਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੋਟਰਾਂ ਕੋਲ ਈਪਿਕ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ, ਭਾਰਤੀ ਪਾਸਪੋਰਟ, ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਲਾਈਸੈਂਸ, ਫੋਟੋ ਵਾਲਾ ਪੈਨ ਕਾਰਡ, ਮਗਨਰੇਗਾ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਪੀਐੱਸਯੂ ਜਾਂ ਪਬਲਿਕ ਲਿਮਟਿਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਸਰਵਿਸ ਆਈਡੀ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਛਾਣ ਪੱਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੂਹ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੋਟਿੰਗ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਛਾਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਮਾਣਾ ਪੁਲਿਸ ਐਸ ਐਸ ਪੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਰੁਣ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਚਨਬੱਧ: ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਸਮਾਣਾ

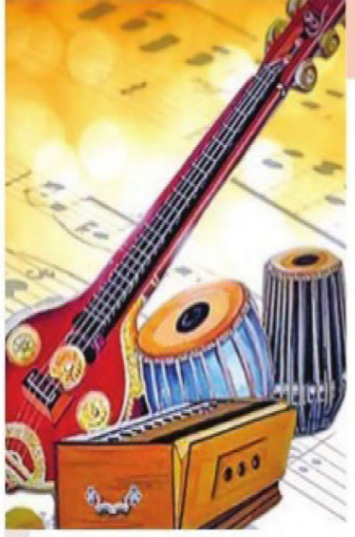
ਪਟਿਆਲਾ, 25 ਮਈ - ਕੌਮੀ ਪੱਤ੍ਰਿਕਾ ਬਿਊਰੋ- ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਨਾਮਵਰ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਯੂਥ ਵੈਡਰੋਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਪਾਵਰ ਹਾਊਸ ਯੂਥ ਕਲੱਬ, ਯੂਵਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਲੱਬ ਦੀਪ ਨਗਰ ਜੈ ਕਿ ਲੋਮੋ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਾਂਝੇ ਕੇਂਦਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਯੁੱਧ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮਹਿਮ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਚੋਟੀ ਮਾਊਂਟ ਏਵਰੈਸਟ ਵਿਜੇਤਾ ਵਿਸ਼ਵ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਲਡਰ ਡੀ ਐੱਸ ਪੀ ਸਮਾਣਾ ਵਤਿਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰ

ਰਾਗ ਨਾਦ ਸਬਦਿ ਸੋਹਲੇ

ਇਕਵਾਰ ਸਿੱਖ ਪੰਠੀ

ਸਮੁੱਚੀ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੰਜਵੇਂ ਨਾਨਕ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਕੋਲੋਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਬਾਣੀ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬਾਣੀ ਰਾਗ ਮੁਕਤ ਵੀ ਹੋ ਪਰ ਸ਼ਿਮਾਦਾਤਾਰ ਬਾਣੀ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਸੁਸ਼ੋਭ ਰਾਗ ਬਾਰੇ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, 'ਸਭਨਾ ਰਾਗਾ ਵਿਚਿ ਸੋ ਭਲਾ ਭਾਈ ਜਿਤੁ ਵਸਿਆ ਮਨਿ ਆਇ'। ਭਾਵ ਉਹੀ ਰਾਗ ਸਭਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ-ਪੜ੍ਹਾਇਆ, ਗਾਉਂਦਿਆਂ ਗੋਇਆਂ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦਾ ਕਰਤਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਚੇਤੇ ਆ ਜਾਵੇ। ਅੱਜ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਉਚਾਰੇ 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ 16ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗ 'ਬਿਲਾਵਲੁ' ਬਾਰੇ...

ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲੁ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚਲੀ ਰਾਗ ਤਰਤੀਬ 'ਚ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਬਿਲਾਵਲੁ ਰਾਗ ਸੋਲਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 795 ਤੋਂ 858 ਤਕ ਦਰਜ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਾਵਲੁ ਦਾ ਅਰਥ ਪੁਰਨ ਖਿੜਾਉ ਅਤੇ ਆਤਮਕ ਅਨੰਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਲਾਵਲੁ ਕੀ ਵਾਰ ਅਧੀਨ ਚੌਥੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਹਰਿ ਉਤਮੁ ਹਰਿ ਪੁਤ੍ਰੁ ਗਾਵਿਆ ਕਰਿ ਨਾਉ ਬਿਲਾਵਲੁ ਰਾਗਾ॥
ਉਪਦੇਸੁ ਗੁਰੂ ਸੁਣਿ ਮੰਨਿਆ ਹਰਿ ਮਸਤਕਿ ਪੁਕਾ ਭਾਗੁ॥
ਇਸ ਰਾਗ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਿਸਮਾਂ 'ਬਿਲਾਵਲੁ ਦੇਖਣੀ' ਅਤੇ 'ਬਿਲਾਵਲੁ ਮੰਗਲ' ਇਸ ਰਾਗ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਗ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਭਗਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਗਤ ਨਾਮਦੇਵ ਜੀ, ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਧਨਾ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਬਾਣੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲੁ ਦੀਆਂ ਦਰਜਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਮਾਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਸ਼ਿਮਾਦਾਤਾਰ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਗਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਵੇਰ ਵੇਲੇ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਮਹਾਨ ਵਿਦਵਾਨ ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ 'ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼' ਵਿਚ ਇਸ ਰਾਗ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਨਾ ਨੰਬਰ 876 'ਤੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ, 'ਇਹ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਤੀ ਦਾ ਰਾਗ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਸੁਰ ਸੁੱਧ ਹਨ। ਵਾਦੀ ਸੜਜ ਅਤੇ ਸੋਵਾਦੀ ਪੰਚਮ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਦਿਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੈ। ਅਨੰਦ ਮੰਗਲ ਵੇਲੇ ਇਸ ਰਾਗ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦੀ ਰੀਤ ਹੈ।'
98150-24920

ਜੁੱਮੇ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ

ਜੁੱਮਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ, ਇਸਲਾਮੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੁੱਮੇ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮੀ ਸ਼ਰੀਅਤ ਅਤੇ ਸੂਫੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ। ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਮਾਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁੱਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਯਜ਼ਰਤ ਆਦਮ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸੇ ਦਿਨ ਜੰਨਤ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸੇ ਦਿਨ ਜੰਨਤ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਪਰਤੀ ਉਤੇ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਵਡਾਰ ਹੋਈ। ਜੁੱਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਹੀ ਕਿਆਮਤ ਵਾਪਰੇਗੀ। ਜੁੱਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਦੋਹਾਨ ਐਸਾ ਠਾਈਸ਼ ਦੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੱਬ ਕੋਲੋਂ ਜੋ ਮੰਗੇ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੁੱਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਜਮਾਤ ਨਾਲ ਨਾਮਾਜ ਪੜ੍ਹਨ ਅਤੇ ਇਮਾਮ ਕੋਲੋਂ ਖੁਤਬਾ ਸੁਣਨ ਦਾ ਬੇਹੱਦ ਅਜ਼ਾਜ਼-ਸਵਾਬ ਹੈ। ਹਦੀਸ ਸ਼ਰੀਫ ਵਿਚ ਵੀ ਜੁੱਮੇ ਦੇ ਦਿਨ ਅਤੇ ਜੁੱਮੇ ਦੀ ਰਾਤ ਜੋ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਰਾਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਦੀ ਫ਼ਰੀਬਤ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਭਰਾਅਨ ਮਜੀਦ ਦੀ ਇਕ ਗੁਈਦ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ 'ਸੁਰਾਹ ਅਲ-ਜੁਮਾ' ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਜੁੱਮੇ ਦੀ ਨਮਾਜ਼ ਲਈ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।
• ਪਿੰ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤਲਵਾੜਾ
94634-63193

ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੌਧਾ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਵਟਾ ਸਾਹਿਬ) ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਲਗੀਧਰ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ 17 ਵੈਸਾਖ, 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 1685 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਨਾਹਨ ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮੋਦਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਖੇਨੜੀ 'ਤੇ ਨਾਹਨ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨਾਹਨ, ਸ਼ਿਲੂ ਸਿਰਮੌਰ ਵਿਖੇ ਜਮੁਨਾ ਨਦੀ ਦੇ ਤਟ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਭਾਈ ਕਾਨ੍ਹ ਸਿੰਘ ਨਾਭਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਤ ਮਹਾਨ ਕੋਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਵਟਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, 'ਜਿੱਥੇ ਪੈਰ ਆਟਕ ਜਾਵੇ' ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਰਾਜਾ ਮੋਦਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਸੈਰ 'ਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਆਨਾਹਨ ਖੇੜੇ ਦਾ ਪੈਰ ਆਟਕ ਗਿਆ। ਉਹ ਚੁੱਪਚਾਪ ਖੜਤਾ ਰਿਹਾ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਗਮਨੀਕ ਥਾ ਜਾਣ ਕੇ ਇਥੇ ਟਿਕਾਣਾ ਕੀਤਾ। ਸਿੰਘਾਂ ਲਈ ਟਿਕਾਣਾ ਕੈਂਪ ਇਥੇ ਹੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਵਤਾਰ (ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ) ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :
ਜਮੁਨਾ ਬਰੇ ਸਮੀਪੈ॥
ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਰਾਜਾ ਨਾਹਨ ਤੋਂ ਕਿਆਰ ਦੂਨ (ਵਾਦੀ) 'ਚ ਚਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਸੰਮਤ 1742 ਵਿਚ ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਣਵਾਇਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਪਾਵਟਾ ਰੱਖਿਆ। ਭੰਗਾਣੀ ਦੀ ਜੰਗ ਇਸ ਕਿਲ੍ਹੇ 'ਚ ਰਹਿਣ ਸਮੇਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ ਵਿਚ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਭਾਈ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ :
ਪਾਵ ਟਿਕਏ ਸਤਗੁਰੂ ਕੇ
ਨਾਮ ਟਿਕਏ ਆਇ॥
ਨਾਮ ਟਿਕਏ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਾਵਟਾ ਸਭ ਦੇਸਨ ਪੁਰਾਣਾਇ॥
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹੋਰ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ 52 ਕਵੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਗਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗੁਦਰਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦਸਤਾਰ ਅਸਥਾਨ ਸਾਹਿਬ, ਜਿੱਥੇ ਸੁੰਦਰ ਦਸਤਾਰਾਂ ਸਜਾਉਣ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੀਸ਼ ਮਹਿਲ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਭੰਗਾਣੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬੀਬੀ ਵੀਰੋ ਜੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤਾ ਜੀ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਅਮਰਕੋਟ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਧਰੀ ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲਗੜ੍ਹ

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਕਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ

ਸਾਹਿਬ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ੇਰਗਾਹ ਸਾਹਿਬ ਨਿਹਾਲਗੜ੍ਹ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ਼ਿਵਪੁਰ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿਲਾ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹਨ, ਪਰ ਵੱਡਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਬਾ ਭੁੱਠਾ ਜੀ ਦੀ ਵੰਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਭਾਈ ਰਾਮ ਕੰਵਰ ਜੀ ਪਾਸੋਂ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1685 ਈਸਵੀ ਨੂੰ ਰਖਵਾਈ। ਇਤਿਹਾਸ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਵਨ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। 'ਮਹਿਮਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼' ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਦੇਸ਼ ਭੇਜ ਕੇ ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਖੁਲਾਇਆ :
ਆਗਿਆ ਕੀਨੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਦਇਆਲ,
ਬਿਦਿਆਧਰ ਪੰਡਤ ਲੋਹ ਭਾਲ।
ਸਤਿਗੁਰੁ ਕੇ ਆਇ ਇਕੱਤੁ ਭਏ,
ਬਹੁ ਆਵਰ ਸਤਿਗੁਰੁ ਜੋ ਏਏ।
ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਥੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਰਹੇ। ਇਸ ਜਗ੍ਹਾ ਪਰ ਹੀ ਪੀਰ ਬੁੱਧੂ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਬੇਟੇ ਸਤਿਗੁਰਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਕੇ ਕੌਘ 'ਚ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਦਾੜ ਕੌਘ ਸਮੇਤ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਗਜ਼ਰ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ ਕਿ 'ਪੀਰ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਤੋਂ ਕੌਘ ਪੰਨ ਦੌਲਤ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ, ਕੌਘ 'ਚ ਅਤੇ ਕੋਸ਼ਾਂ ਸਮੇਤ ਕੌਘ ਦੀ ਦਾੜ ਹੀ ਕਿਉਂ ਮੰਗੀ ਹੈ? ਭਾਈ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਨੂੰ ਸਾ-ਭਾਇਆ' ਕਿ 'ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਇਕ-ਇਕ ਕੋਸ਼ ਸੱਚਖੰਡ ਪੁੱਰਣ ਵਾਸਤੇ ਮੰਨੇ ਪੁਲ ਦਾ ਕੰਮ

22 ਮਈ, ਸ਼ਹੀਦੀ ਜੋਰੂ ਮੇਲੇ 'ਤੇ

ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੀਰ ਜੀ ਨੇ ਇਹ ਦਾੜ ਮੰਗ ਕੇ ਸਭ ਕੁਝ ਮੰਗ ਲਿਆ ਹੈ।'
ਅੱਜ ਤੋਂ 54 ਵਰ੍ਹੇ ਪਿਛਾਫ਼ ਯਾਨੀ 1964 ਵੱਲ ਝਾੜੀ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਹੰਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ 'ਚ ਮਨ-ਆਈਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਤਾਂ ਪੰਥ ਦਰਦੀਆਂ, ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ, ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਮਹੰਤਾਂ ਕੋਲੋਂ ਪੰਥਕ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਦੇਣ ਦਾ ਗੁਰਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਭ ਸੰਭਾਲ ਮਹੰਤ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਸੀ। ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਸੀ। ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੁਰਮਤੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਚਾਬੀਆਂ ਲੈ ਕੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਕੋਲ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਾਹਿਬ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਗਮਾਂ ਮੌਕੇ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਵਸਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਣਾ ਸੰਗਤਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਦੂਜੇ ਸੁਥਿਆਂ 'ਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿਕਲੀਗਰ ਸਿੱਖਾਂ, ਵਲਾਜਾਰਿਆਂ, ਸਤਨਾਮੀਆਂ, ਜੌਰੀਆਂ ਤੇ ਸਿੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਥਕ ਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ...

550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਲੋਧੀ ਵਿਖੇ 550 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮਾਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀਆਂ ਸਮੇਤ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ੋਰ-ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹਨ।
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਆਲੋਚਿਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣਾ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ, ਵਲਸਫ਼ੇ ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਨੁੱਖਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਅੰਦਰ ਸ਼ਾਂਤੀ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਮਹਿਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਕਤ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਮਿਸਾਲੀ ਸਬੰਧੀਆਂ ਤਕ ਹੀ ਸਾਰਥਿਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਗੁਰਮਤੇ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈ ਕੇ ਪੰਥਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸੰਸਾਰ ਭਰ 'ਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਣਾ ਸੰਗਤਾਂ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ

ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਵੱਖਰਾ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਾਭ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਸਿੱਮਾ ਮਹੰਤ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ।
ਮਹੰਤ ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਮਹੰਤ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਵੈਫ਼ੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਉਹ ਸਰਕਾਰ-ਦਰਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਵਧਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਜਦ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਚਾਬੀਆਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗੀਆਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਨਾ-ਪੁੱਕਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਲਟਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਧਮਕਾਉਣ ਲੱਗਾ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਾਉਂਟਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤਾਂ ਮਹੰਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਸਨ। ਸੰਗਤਾਂ ਇਕੱਠੀਆਂ ਹੋ ਕੇ ਮਿਸਲ ਸ਼ਹੀਦਾ ਤਰਨਾ ਦਲ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਹਰੀਆਂ ਵੇਲਾ ਵਾਲੇ ਬਾਬਾ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਭੁੱਠਾ ਦਲ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਬਾਬਾ ਚੇਤ ਸਿੰਘ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਤੇ ਵੱਟੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਦੇਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਲਦ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਮਹੰਤ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੋਲੇ ਮਹੰਲੇ 'ਤੇ ਬਾਦ 10 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ ਉਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਲਈ 101 ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਬਾਬਾ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਹਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਭਰੇ ਸੁਹਿਦ ਪ੍ਰੇਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਛਲਾਈ ਵਾਲੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਪ੍ਰੇਰਾਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਲਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਲਮੇਲ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਗ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।
ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ 'ਚ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾਂ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੋਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕਾਰਜ ਕਾਇਮ ਕਰ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੇ ਦਰਜਨਾਂ ਲਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਬਲ ਵੀਜ਼ਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੇ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਤੋਂ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਾਹਿਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਤਕ ਦੇ ਲਾਘੇ ਨੂੰ ਬੁੱਧਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ 'ਚ ਗੁਰਮਤੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਬੰਧ ਸੁਧਾਰ ਕੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਝ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੱਸਦੀਆਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਣਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਵੀ ਮਹੀ ਆਰਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਾਰਥਕ ਰੂਪ 'ਚ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇਗਾ।
93572-53728

ਸ਼ਹਿਨਾਜ਼ ਅਲੀ

ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਰਹਿਮਤਾਂ, ਬਰਕਤਾਂ ਤੇ ਨੌਕੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ। ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਤਿਉਹਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਰਬੀ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਰਮਜ਼ੀ ਤੇ ਖੁੱਪ ਨਾਲ ਤਪਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਰਮਜ਼ਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਮਜ਼ਾਨ-ਉਲ-ਮੁਬਾਰਕ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਸ਼ਬਤ ਗਰਮੀ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਰੁਹਾਨੀ ਉਮੀਦਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਰਮਜ਼ਾਨ ਸਬਰ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ ਤੇ ਸਬਰ ਦਾ ਫਲ ਜੰਨਤ ਹੈ। ਪੰਥਿਕਰ ਯਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸੁਰੂ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਰਹਿਮਤ, ਦੂਜਾ ਮਹਾਗੀਰਤ ਤੇ ਤੀਜਾ ਹਿੱਸਾ ਜ਼ਰਨੀਮ ਦੀ ਅੰਗ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਮੁਸਲਿਮ ਲਈ ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨੇ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖਣਾ ਭਾਵ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣਾ ਹੀ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਚਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।
ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਸਭ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਸਬਰ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੁਦ ਨੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਦੀ ਹਰ ਰਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਇਆ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੁਦ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਗ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਧਰਮ ਰੋਜ਼ਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ 'ਚ ਨਵਰਾਤਰਿਆਂ ਦੇ ਉਪਵਾਸ, ਜੈਨ ਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ 'ਚ ਵਾਸੰਟਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾ (ਸੁਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰਜ ਆਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ) ਬਹੁਤ ਅਹਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
ਇਸਲਾਮ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾ, ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਸਤੰਤਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਹੁਰ ਦਾ ਸੁਫਲ ਵੀ। ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਹਰ ਮੁਸਲਿਮ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਰੁਹਾਨ 'ਚ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ- ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਤੁਰਾਫ਼ੇ ਲਈ ਸਬਾਬ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਮੁਸਲਿਮ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਇਕ ਪੰਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਮੇਂ ਨਾਮਾਜ ਅਤੇ ਭਰਾਨ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਅੱਖ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਇਸ 'ਚ ਅੱਖ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਸ਼ੀਰ ਵੱਲ ਨਾ ਤੱਕਣਾ।
ਜ਼ੁਬਾਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਖੁਦਾ ਨਾ ਬੋਲਣਾ, ਖੁਦਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਕੰਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨਾ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਨਾ ਸੁਣਨਾ।

ਰਹਿਮਤਾਂ, ਬਰਕਤਾਂ ਤੇ ਨੌਕੀਆਂ ਦਾ ਤਿਉਹਾਰ ਰਮਜ਼ਾਨ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਤਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਰਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਜ਼ਕਾਤ ਤੋਂ 'ਭਾਵ' ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵਾਧੀ ਫ਼ੀਸਦੀ ਗਰੀਬਾਂ 'ਚ ਵੰਡਣਾ। ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਚ ਖੁਦਾ ਬਰਕਤ ਪਾਉਂਦਾ

ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਰ੍ਹਾਂ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਸਭ ਅਰਥ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੀਨਾ ਸਬਰ ਤੇ ਸਮਰਪਣ ਨਾਲ ਖੁਦਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੁਦ ਨੇ ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਦੀ ਹਰ ਰਕਤ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਣਾ ਹੋਇਆ ਅੱਲ੍ਹਾ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੁਦ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਤਿਆਗ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਨਹੀਂ, ਫ਼ਰਜ਼ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਰੋਜ਼ੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਧਰਮ ਰੋਜ਼ਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ 'ਚ ਨਵਰਾਤਰਿਆਂ ਦੇ ਉਪਵਾਸ, ਜੈਨ ਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ 'ਚ ਵਾਸੰਟਿਕ ਫੈਸਟੀਵਲ ਮਨਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਲਾਮ ਧਰਮ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾ (ਸੁਰਜ ਨਿਕਲਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰਜ ਆਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਵੀ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ) ਬਹੁਤ ਅਹਮੀਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
ਇਸਲਾਮ 'ਚ ਰੋਜ਼ਾ, ਮਜ਼ਹਬ ਦਾ ਸਤੰਤਰ ਵੀ ਹੈ ਤੇ ਹੁਰ ਦਾ ਸੁਫਲ ਵੀ। ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਹਰ ਮੁਸਲਿਮ ਦਾ ਫ਼ਰਜ਼ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਰੁਹਾਨ 'ਚ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ- ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣਾ ਤੁਰਾਫ਼ੇ ਲਈ ਸਬਾਬ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਮੁਸਲਿਮ ਲਈ ਰੱਖਣਾ ਇਕ ਪੰਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਮੇਂ ਨਾਮਾਜ ਅਤੇ ਭਰਾਨ ਪੜ੍ਹਨਾ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਅੱਖ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਇਸ 'ਚ ਅੱਖ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਸ਼ੀਰ ਵੱਲ ਨਾ ਤੱਕਣਾ।
ਜ਼ੁਬਾਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਖੁਦਾ ਨਾ ਬੋਲਣਾ, ਖੁਦਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
ਕੰਨ ਦਾ ਰੋਜ਼ਾ- ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨਾ ਸੁਣਨਾ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਨਾ ਸੁਣਨਾ।

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਤਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਰਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਜ਼ਕਾਤ ਤੋਂ 'ਭਾਵ' ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵਾਧੀ ਫ਼ੀਸਦੀ ਗਰੀਬਾਂ 'ਚ ਵੰਡਣਾ। ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਚ ਖੁਦਾ ਬਰਕਤ ਪਾਉਂਦਾ

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਦੀ ਪੁਤਲਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਮਹੀਨੇ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਲਤੀਆਂ ਤੋਂ ਤੋੜਾ ਕਰਨ ਤੇ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਦੇ ਬਦਲੇ ਬਰਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਮਜ਼ਾਨ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹੀ ਦਿਨੀਂ ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਦਾ ਖ਼ਾਸ ਮਹੰਤਵ ਹੈ। ਜ਼ਕਾਤ ਤੋਂ 'ਭਾਵ' ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵਾਧੀ ਫ਼ੀਸਦੀ ਗਰੀਬਾਂ 'ਚ ਵੰਡਣਾ। ਜ਼ਕਾਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਚ ਖੁਦਾ ਬਰਕਤ ਪਾਉਂਦਾ

ਮਦਨ ਬੰਗੜ

ਬੁਰਮਲੀ ਮਹਾਨ ਤਪੱਸਵੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਫੂਲ ਨਾਥ, ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ ਵਰਸੇਈ ਹੋਈ ਧਰਤੀ ਵੀ ਪਿੰਡ ਚਰੇੜੂ। ਪਿੰਡ ਚਰੇੜੂ ਸ਼ਿਲੂ ਕਰਪੁਲਾ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਫਗਵਾੜਾ ਵਿਖੇ ਜੀਟੀ ਰੋਡ ਉੱਪਰ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਚਰੇੜੂ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਫੂਲ ਨਾਥ ਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਏਕਤਾ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਰੁਹਾਨੀਅਤ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 'ਚ ਬ੍ਰਹਮਪਾਲ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਸਰਬ ਸਾਂਝੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਸੰਤ ਫੂਲ ਨਾਥ ਮਹਾਰਾਜ ਗੱਦੀ-ਨਸ਼ੀਨ ਹਨ।
ਇਹ ਡੇਰਾ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਜੀਵਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ 'ਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਸ ਡੇਰੇ ਵੱਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੀ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕੜੀ ਤਹਿਤ ਪਿੰਡ ਜੈਤੋਵਾਲੀ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਸਕੂਲ ਵੀ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਬ੍ਰਹਮਲੀਨ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਫੂਲ ਨਾਥ ਜੀ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਰੁਖ਼ਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰੀ ਵੀ ਵਾਰਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਮ ਸਿਸ਼ ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਥ ਨਾਥ ਨੇ ਸੰਭਾਲੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਨੀਕ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਡੇਰੇ ਦੀ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ

ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਨ ਸੰਤ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਥ

ਕੀਤਾ। ਉਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਾਮ ਜਪਣ, ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਤੇ ਮਾਰਗ ਦਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲੰਮੀ ਆਯੂ ਭੋਗਦੇ ਹ

